

GÖTEBORGS UNIVERSITET
Institutionen för svenska språket

Ordinläring i förberedelseklass i skolår 7 – 9
En jämförande studie av inläring av svenska ord via
översättning till modersmålet, bilder eller förklaringar på svenska.

Marie Elisabeth Hansson

Uppsats, SSA136 15 hp
Svenska som andraspråk
V21
Handledare: Benjamin Lyngfelt

Sammandrag

Studiens syfte har varit att undersöka om nyanlända högstadieelevers ordinlärning gynnas om orden översätts till modersmålet, visas på bild eller förklaras på svenska. Detta har undersökts genom att åtta elever i en förberedelseklass i skolår 7-9 under nio veckor fått femton svenska ord i läxa per vecka, vilka förhörts skriftligt. Orden har varje vecka bestått av fem substantiv, fem verb och fem adjektiv/adverb. Elevernas testresultat har analyserats på grupp- och individnivå. Sedan har testresultaten jämförts med ordens frekvens via antalet träffar de fått i Språkbankens korpusar, där studiens femton ord med lägst antal träffar varit överrepresenterade bland dem som genererat låga elevresultat.

Efter undersökningens genomförande har deltagarna besvarat en digital enkät med frågor om sina erfarenheter av projektet och sin skolbakgrund. Svaren har analyserats kvantitativt på gruppnivå samt kvalitativt på individnivå kopplade till resultaten på ordläxorna, de tre inlärningsmetoderna, ordens frekvens samt ordklass.

Deltagarna har varit för få för att studien skall kunna bidra med generella slutsatser om nyanlända elevers ordinlärning. Några tendenser har ändå syns, som att eleverna i studien fått flest antal rätt ord på gruppnivå genom inläring via modersmålet, medan resultaten varit lägre via bild och förklaringar på svenska, även om resultaten varierat på individnivå. När resultaten kopplats till ordkategori har tendenser till att substantiv fått goda resultat oavsett variabel syns på gruppnivå. Indikationer på att adjektiv/adverb har haft fördelar av inläring via modersmål och/eller nackdelar av inläring via bild respektive förklaring har syns, medan skillnaderna mellan variablerna varit små för verb.

I enkäten har fem deltagare svarat att de föredrar ordinlärning via modersmålet, två att de föredrar förklaring och en bild. När preferensen för metod kopplats till tidigare studier, har en tendens märkts till att deltagare med tidigare skolgång via modersmålet föredragit ordinlärning via modersmålet.

Tre av deltagarna har fått högst testresultat via metoden de föredragit medan fem av deltagarna inte fått högre resultat via önskad metod. En möjlig tolkning skulle kunna vara att metoden som föredras inte alltid är den mest fördelaktiga vid ordinlärning.

Nyckelord: *ordinlärning, produktivt ordförråd, högfrekventa ord.*

Innehållsförteckning

1. Inledning	1
2. Syfte och forskningsfrågor	2
3. Bakgrund och teori	3
3.1. Svenska som andraspråk och nyanlända elever	3
3.2. Språkundervisningens fyra fundament.....	5
3.3. Receptiv och produktiv ordkunskap	7
3.4. Hög- och lågfrekventa ord, inlärningsbördan	9
3.5. Ordinläring i svensk grundskola	9
4. Metod och Material.....	10
4.1. Metod	10
4.2. Material	15
4.3. Etiska överväganden	18
5. Resultat och diskussion.....	18
5.1. Sammanlagda resultat på läxförhör.....	18
5.2. Resultat på läxförhör på ord- och individnivå	20
5.3. Resultat och ordfrekvens på gruppnivå.....	23
5.4. Enkäten.....	23
6. Slutsatser och utblick.....	27
7. Litteraturförteckning.....	30
8. Bilagor.	31
8.1. Bilaga 1. Samtyckesblankett	31
8.2. Bilaga 2. Enkätens frågor.....	32
8.3. Bilaga 3. Lista över de 135 läxorden med antal rätt per ord.....	33
8.4. Bilaga 4. Tabeller över elevresultat per variabel	34
8.5. Bilaga 5. Tabeller över resultat per variabel och testdatum.....	37
8.6. Bilaga 6. Läxordens frekvens, inbördes placering, testdatum, antal rätt.....	38
8.7. Bilaga 7. Läxordens genomsnittsfrekvens i korpusar per läxtillfälle	41

1. Inledning

Att lära sig nya ord på ett främmande språk är en mödosam process som de flesta av oss har erfarenhet av, exempelvis från en utlandsvistelse. Till vår hjälp kan vi ha använt ett reselexikon med orden översatta till vårt modersmål, eller ha pekat på saker eller bilder (som exempelvis glassar på en glasskarta) och fått veta vad de heter. Om vi haft förkunskaper på det nya språket, kanske modersmålstalarna har försökt att förklara med enklare ord som vi kunnat förstå. Dessa tre olika strategier för att klargöra ords betydelse är utgångspunkten för den här studien; att översätta ord till modersmålet, visa dem på bild eller förklara dem på målspråket. Syftet är att undersöka om det finns fördelar och/eller nackdelar med förklaringsätten samt att hitta metoder för att undersöka detta.

En annan aspekt av ordinläringen är att vi behöver träna på ord och använda dem upprepade gånger för att lära in dem. En metod för sådan systematisk ordinläring är glosor och text med efterföljande läsförståelse- och grammatikövningar, vilket är vanligt i grundskolans undervisning av främmande språk. Ordläxor bidrar till att utveckla ordförrådet vilket har en positiv inverkan på språkkunskaperna i målspråket i stort.

En iakttagelse som visade mig hur viktig denna glosträning är, var när jag efter drygt tio år som engelsklärare gick igenom två klassers testresultat över tid eftersom vårt fleråriga samarbete skulle avslutas. Det tydliga samband som då syntes, att elever som under flera år haft goda resultat på skriftliga glosförhör nådde högre resultat på de nationella proven än dem som inte haft bra resultat på glosförhören, var förvånande, särskilt som jag inte såg något liknande samband för de elever som tidigt visat god förmåga att använda språket muntligt. Detta fick mig att fortsätta lägga stor vikt vid ordläxor kopplade till intressanta texter.

Efter att ha läst in lärarbehörighet för svenska som andraspråk och börjat undervisa i förberedelseklass i skolår 7-9, funderade jag över varför nyanlända högstadeelever inte fick ordläxor utan förväntades lära sig det svenska språket genom att ha lektioner och umgänge med modersmålstalare av språket, samt genom att träna på språket och dess grammatik under lektioner i svenska som andraspråk och genom att se på svenska

TV-program och läsa böcker på svenska hemma. Detta upplägg har delvis sin förklaring i grundskolans läroplan, vilket förtydligas i avsnitt 3.1 nedan.

Således är min insikt att ordinlärning via hemläxor har stor betydelse för ordförrådets utveckling, bakgrunden till den här studien. Att metoden är vanligare i övrig undervisning av främmande språk i svensk grundskola än i högstadiets förberedelseklassundervisning av svenska som andraspråk, samt att ämnet delvis saknar den tradition av ordinlärning via glosläxor som övrig undervisning i främmande språk har, är en utgångspunkt för frågeställningarna. Avsikten med studien är att undersöka detta utvecklingsområde inom undervisningen av svenska som andraspråk för nyanlända högstadieelever, i förhoppningen att kunna bidra till metodutveckling.

2. Syfte och forskningsfrågor

Syftet med studien är att hitta metoder som undersöker respektive stödjer nyanlända elevers inläring av högfrekventa svenska ord, vilket är ett område där det förutom en stor arbetsinsats från den enskilda eleven även behövs en väl genomtänkt metodik för undervisning och inläring, samt mer forskning i svensk skolmiljö. Denna uppsats avser att belysa ordinlärning i en förberedelseklass i skolår 7-9 och därigenom bidra till att utveckla lärares metoder för undervisning om ord i svenska som andraspråk, i syfte att stödja nyanlända elevers ordinlärning och ge uppslag till vidare forskning.

Det som undersöks är om åtta elever i en förberedelseklass lär sig ord bättre via modersmålet, bilder eller förklaringar på svenska samt om det är skillnader mellan olika ordklasser på så sätt att eleverna får högre eller lägre resultat på ord inom en viss ordklass via någon av de tre förklaringsmetoderna. Studien belyser även eventuella samband mellan elevernas testresultat och det antal träffar i Språkbankens korpusar som studiens 135 ord genererar. Deltagarnas resultat på ordtesterna analyseras utifrån deras enkätsvar om hur de upplevt ordinlärningen via de olika metoderna och i förhållande till tidigare skolgång och vistelsetid i Sverige, för att synliggöra eventuella samband mellan dessa faktorer.

Målet är att söka svar på följande forskningsfrågor:

1. Hur kan nyanlända elevers ordinläring undersökas i förhållande till inlärningsmetod?
2. Hur väl fungerar översättning till modersmålet, bilder respektive förklaring på svenska som metoder för nyanlända elevers inläring av svenska ord?
3. Hur upplever eleverna ordinläringen via de olika inlärningsmetoderna?

3. Bakgrund och teori

Studien har som syfte att undersöka ordinläring i en förberedelseklass i skolår 7-9 för att bidra till att vidareutveckla metoder som hjälper nyanlända elever att utvidga ordförrådet, samt att utveckla metoder för att undersöka detta. Bakgrunden är undervisningen av svenska som andraspråk för nyanlända elever. Teorin utgår från Nations teorier om språkundervisningens fyra fundament (Nation 2005:2-3), receptivt och produktivt ordförråd (Nation 2005:24-33, Enström 2020:43-45) samt hög- och lågfrekventa ord (Nation 2005:13-21, Enström 2020:39-41).

3.1. Svenska som andraspråk och nyanlända elever

Svenska som andraspråk är ett relativt nytt ämne i svensk grundskola. Enligt Skolverket (2018:9 [Tingbjörn, 2004]) blev det ett ämne i grundskolan 1995, efter att ha varit ett stödämne till svenska under beteckningen svenska som främmande språk sedan 1980.

Även om ämnet nu funnits under två olika namn i drygt fyrtio år, finns ingen anpassad läroplan för nyanlända elever i svenska som andraspråk, utan de förväntas studera ”enligt samma kursplan och bedömas enligt samma kunskapskrav som elever som har varit i Sverige en längre tid eller är födda här” (Skolverket 2018:12). Däremot kan nyanlända elever få en prioriterad timplan i högst ett år, och/eller ha vissa lektioner i förberedelseklass i högst två år, vilket för ämnet svenska som andraspråk innebär att de då får mer tid och mer grundläggande undervisning i svenska.

Läroplanen i svenska som andraspråk skiljer sig inte mycket från läroplanen i svenska. Exempelvis förväntas elever i skolår 1-3 i båda dessa ämnen använda

”strategier för att skriva olika typer av texter med anpassning till deras typiska uppbyggnad och språkliga drag” (Skolverket 2011:223, 240). Som jämförelse kan nämnas att elever i skolår 1-3 i ämnet modersmål skall använda ”[s]trategier för att skriva olika typer av texter om för eleven välbekanta ämnen” (Skolverket 2011:88) medan de i engelska arbetar muntligt och skriftligt med ”enkla presentationer, enkla beskrivningar och meddelanden” (Skolverket 2011:31).

Det centrala innehållet för skolår 1-3 i engelska riktar sig alltså till nybörjarinlärare, för modersmål till inlärare som kommit längre i sin språkutveckling medan kraven är högre i svenska och svenska som andraspråk och förutsätter att eleven redan från början kan förstå och tala svenska. Läroplanen i svenska som andraspråk är således inte utformad för nyanlända elever, som under de första årens grundläggande inläring av svenska hade behövt en kursplan i *svenska som främmande språk* med ett innehåll likvärdigt det i engelska och moderna språk i grundskolan.

Ett annat dilemma för ämnet svenska som andraspråk är att ämnet enligt min erfarenhet ofta används som ett stödämne till svenska, på så sätt att det erbjuds flerspråkiga elever som riskerar att inte nå kunskapskraven för betyg E i svenska.

I tabell 1 nedan, som visar antalet elever som har svenska som andraspråk och/eller modersmålsundervisning på skolan där studien om ordinläring görs, framgår att 18 av 342 elever i skolår 7-9 läser enligt kursplanen för svenska som andraspråk samt att 42 elever har modersmålsundervisning. Även om det tas i beaktande att några av eleverna som har modersmålsundervisning är simultant tvåspråkiga och därför inte har behov av svenska som andraspråk, visar tabellen att det är betydligt fler elever som har undervisning i modersmål än i svenska som andraspråk, vilket kan tyda på att inte alla elever med rätt till svenska som andraspråk läser det ämnet.

Tabell 1. Antal elever som läser svenska som andraspråk respektive modersmål i årskurs 7-9 i skolan där denna undersökning om ordinläring görs.

Årskurs:	Elevantal:	Antal elever som läser enligt kursplanen för svenska som andraspråk:	Antal elever som har modersmålsundervisning:
7	119	4	12
8	112	9	20
9	111	5	10
Summa	342	18	42

Källa: Grundskoleförvaltningen i Göteborg Stad, betygsstatistik vårterminen 2021.

Om vi jämför betygsstatistiken för svenska som andraspråk (SVA) och svenska i årskurs 7-9 i studiens skola, vilket görs i tabell 2 nedan, ger de låga betygen i svenska som andraspråk en indikation på att ämnet används till nyanlända elever och som ett stödämne för flerspråkiga elever som riskerar att inte nå kunskapskraven.

Tabell 2. Andel betyg per betygsgrad i år 7-9 i SVA och svenska vid studiens skola.

Ämne:	elevantal:	-	F	E	D	C	B	A
SVA	18		67.0%	33.0%				
svenska	324	1.9%	7.7%	24.4%	26.5%	25.9%	10.5%	3.1%

Källa: Grundskoleförvaltningen i Göteborg Stad, betygsstatistik vårterminen 2021.

Som beskrivits ovan, är läroplanen i svenska som andraspråk inte anpassad för nyanlända elever. Detta kan ha ett samband med att nyanlända elever förväntas delta helt i ordinarie undervisning inom två år. För dem som saknar skolgång innan ankomsten till Sverige, vilka utgör 25% av deltagarna i studien, är det en mycket svår uppgift att på så kort tid tillägna sig ett svenskt språk för vardaglig kommunikation och för kunskapsinhämtning. Den inledande undervisning av svenska som andraspråk som nyanlända elever tar del av vid starten i svensk skola, och det basordförråd som då behöver tillägnas, är ämnet för denna studie om inläring av högre frekventa ord.

3.2. Språkundervisningens fyra fundament

Nation (2005:2-3) beskriver en balanserad språkundervisning som att den vilar på fyra fundament, *the four strands*, vilka bör ges lika mycket undervisningstid. För att visa dessa bärande balkar överskådligt listas de i punktform nedan och förklaras därefter:

1. learning from comprehensible meaning-focused input
2. language-focused learning [form-focused instruction]
3. meaning-focused output
4. fluency development

Det första fundamentet, inläring via begripligt språk med meningsfullt innehåll, innebär hör- och läsförståelseträning där informationen som förmedlas, inte i första hand språklig korrekthet, är i fokus.

Det andra fundamentet är inläring av språkets form och struktur; alltså undervisning i uttal, ordförråd och grammatik. Inom detta fundament är språklig korrekthet målet och vägen dit förenklas av undervisning om språkets beståndsdelar.

From a vocabulary perspective, this means that a course should involve the direct teaching of vocabulary and the direct learning and study of vocabulary. As we shall see, there is a very large amount of research stretching back to the late 19th century which shows that the gradual cumulative process of learning a word can be given a strong boost by the direct study of certain features of the word. (Nation 2005:2)

Det tredje fundamentet är språkproduktion med fokus på innehåll. När inläraren använder språket i tal och skrift med uppmärksamheten riktad mot informationen som förmedlas, utvecklar hen sitt ordförråd och tränas i att "listen like a speaker and read like a writer" (Nation 2005:2) och befäster på så sätt det ordförråd hen tillägnat sig.

Det fjärde fundamentet är utvecklandet av språkligt flyt. Här introduceras inga nya språkliga element, utan inläraren tränar färdigheter från de tre tidigare beskrivna fundamenten i syfte att automatisera språkanvändningen och få större precision och naturlighet i densamma. Detta moment är avgörande för att inläraren skall kunna använda det som lärts in inom de andra tre fundamenten i praktiken.

Nation menar att ordinläringen har sin plats inom alla fyra fundamenten (2005:3) och att ett grundläggande ordförråd behövs innan inläring inom fundament 1, 3 och 4 kan inledas. Nation (2005:2) förtydligar, att för att kunna tillägna sig det meningsskapande språkintag som är målet för det första fundamentet, behöver 95% av orden vara kända.

Ett tillräckligt stort ordförråd behövs även när det tredje fundamentets språkproduktion och det fjärde fundamentets flyt övas. Utan ett grundläggande ordförråd blir inte det första fundamentets läs- och hörförståelser fokuserade på innehåll utan på ordförståelse och inte heller det tredje fundamentets tal- och skrivuppgifter inriktade på informationen som förmedlas utan på språktillägnet. På liknande sätt förutsätter det fjärde fundamentets träning av språkligt flyt ett tillräckligt stort ordförråd för att inläraren skall kunna öva in detta flyt.

Denna undersökning, som handlar om ordinläring, har sin plats inom det andra fundamentet vilket utgör grunden för inläringen hos övriga tre fundament. Inom denna grundläggande språkundervisning upplever nyanlända elever större tidspress än andra elever gör i undervisningen av främmande språk i grundskolan, eftersom de behöver lära sig språket samtidigt som de använder det för att delta i undervisning och kommunikation med skolkamrater. Det är därför nödvändigt med välfungerande metoder för undervisning om ord från skolans sida och hög motivation hos eleven till att under en lång period lägga den tid som behövs för att kunna lära sig ord effektivt.

Syftet med den här studien är att undersöka hur inläring av enskilda ord kan stödjas, vilket sker inom det andra fundamentet som beskrivits ovan, samt även till viss del inom det första fundamentet eftersom texterna där läxorden ingår visar orden i ett sammanhang som ger begripligt och meningsfullt språkintag. Ordinläringen skulle däremot inte vara komplett utan det tredje fundamentets meningsfulla språkanvändning eller det fjärde fundamentets träning av språkligt flyt. Dessa färdigheter övar eleverna på utanför studien efter de börjat lära in orden via läxorna och det ingår därför inte i studien.

3.3. Receptiv och produktiv ordkunskap

Receptiv ordkunskap är enligt Nation (2005:24-25) att kunna uppfatta ett ord och inse dess betydelse i mötet med ordet i en text eller genom att höra det, och produktiv ordkunskap är förmågan att använda rätt ord i tal eller skrift för att uttrycka den betydelse som avses. Uppdelningen har sitt ursprung i det att lyssna och läsa betraktas som receptiva färdigheter medan att tala och skriva ses som produktiva förmågor (Palmer 1921:118, West 1938, Crow 1986 enligt Nation 2005:2).

Nation menar vidare att distinktionen mellan receptiv och produktiv ordkunskap inte är fullt så tydlig i realiteten, och med stöd från tidigare forskares teorier beskriver Nation (2005:25) ett receptivt ordförråd som en kvantitativ förståelse av ett större antal ord och ett produktivt ordförråd som en kvalitativ förståelse och förmåga att kunna använda ett mindre antal ord.

Nation (2005:67) förklarar hur ord blir tillgängliga för receptiv kontra produktiv användning genom att beskriva processen när språkanvändaren återskapar ord från

minnet. Vid receptivt återskapande är det betydelsen som återskapas eftersom ordets formaspekter redan framgår när språkanvändaren möter ordet genom att höra eller läsa det, medan produktivt återskapande innebär att ordets skriftliga eller muntliga form återskapas eftersom språkanvändaren då söker ett sätt att uttrycka dess betydelse muntligt eller skriftligt.

När de nyanlända eleverna i studien som är ämnet för den här uppsatsen får ordläxor aktiveras först deras receptiva förståelse när de hör och läser orden och sedan ser dem på bilder eller förklarade på svenska, alternativt översätter dem till modersmålet. Målet är att orden skall bli en del av deras produktiva ordförråd, alltså att de skall kunna uttala och skriva orden. Detta övas när de tränar på ordens uttal i grupp men den mesta träningen behöver göras hemma. Om de då skriver eller uttalar orden när de ser dem på bilder, översatta till modersmålet eller förklarade på svenska, beroende på veckans metod, påbörjas ordens upptagande i det produktiva ordförrådet.

Läxförhören mäter sedan elevernas produktiva behärskning av läxorden, på så sätt att eleverna skriver de svenska orden när de läser deras översättning till modersmålet, ser en bild av ordens betydelse eller läser en förklaring av ordets innebörd på svenska och därigenom tar fram ordet för produktiv användning ur minnet.

Ett ytterligare steg i tillägnandet av ett produktivt ordförråd, är att kunna använda orden i rätt sammanhang, vilket Nation (2005:2) beskriver som det tredje fundamentet. Detta är en viktig del av ordinläringen men inte en del av studien utan något som eleverna arbetar med på olika sätt efter läxförhören, exempelvis genom att formulera egna meningar där några av läxorden ingår, vilket är ett sätt att börja skriva egna texter.

Enström (1978:36) konstaterar i sin undersökning av elevers skriftliga produktion, att flerspråkiga elever i skolår 6 har ett något mindre produktivt ordförråd än jämnåriga elever med svenska som modersmål, samt att skillnaden mellan elevgrupperna är större i år 9 än i år 6. Enström (1978:37) menar att elevunderlaget är för litet för att dra generella slutsatser, men trots det begränsade antalet deltagare visar Enströms undersökning vikten av att motivera flerspråkiga elever i skolår 7–9 att öka det produktiva ordförrådet i svenska. Detta leder osökt in på ordinläring, att minska inlärningsbördan för språkinläraren samt att undersöka ordinläring relaterat till olika metoder, vilket är ämnet för den här studien.

3.4. Hög- och lågfrekventa ord, inlärningsbördan

Teorin om vad det kostar i ansträngning i förhållande till nyttan av att lära in ett specifikt ord, är kopplat till ordfrekvensstudier och uppdelningen i hög- och lågfrekventa ord (Nation 2005:4, 9ff). Enligt Enström (2020:39) återfinns 85 procent av orden i en vanlig text bland de 1000 mest frekventa orden. Men för att kunna läsa en dagstidning behövs ett receptivt ordförråd på 40 000 ord (Enström 2020:4). Enligt Enström (2020:141) är det belagt att ”ordförrådet är den enskilt viktigaste faktorn för att andraspråkselever ska lyckas i skolan”.

Nation (2005:16) menar att nyttan av att kunna högfrekventa ord är så stor att allt som läraren och den språkstudierande gör för att hen skall lära in dem är värt besväret. Det är mot bakgrund av detta konstaterande och insikten att ordinläring är av stor betydelse för nyanlända elevers språkutveckling, som den här undersökningen belyser nyanlända elevers inläring av högfrekventa ord kopplade till tre olika metoder; inläring via översättning till modersmålet, genom bilder, alternativt genom att orden förklaras på svenska. Syftet är att utröna om någon av metoderna leder till bättre resultat än de andra och därigenom minskar inlärningsbördan för eleverna.

3.5. Ordinläring i svensk grundskola

Praxis för ordinläring i svensk grundskola har för ämnet engelska och andra moderna språk under lång tid varit att eleverna får glosor kopplade till en text i läxa varje vecka. Orden lärs in och förhörs, vanligtvis skriftligt via översättning till svenska, vilket varit de flesta elevers modersmål. Metoden är ett av tre tillvägagångssätt för denna undersökning av inläringen av svenska ord i förberedelseklass för nyanlända elever.

Studiens åtta elever har tillsammans sex olika modersmål och får, när läxan ges via modersmålet, träna in läxan via sitt eget modersmål. Förutom att det ger nyanlända elever samma fördelar vid inläring av svenska ord som elever med svenska som modersmål har vid inläring av exempelvis engelska eller spanska ord via sitt starkaste språk, synliggörs även elevernas olika modersmål i klassrummet. Enligt Axelsson (2013:551) kan nyanländas användning av förstaspråket i skolan ”reducera negativa effekter av språk- och kulturchock och stärka elevens självkänsla och identitet”.

Ett annat sätt att lära in ord på främmande språk, är att använda bildordböcker och nätbaserade bilder för att visa de föremål eller företeelser som avses. Nation (2005:25) beskriver förmågan att namnge ett föremål på sitt andraspråk genom att se föremålet, som aktiv (produktiv) ordförståelse. Eftersom ordinlärning med hjälp av bilder är vanligt i början av språkundervisningen, är det undersökningens andra metod.

Ytterligare en metod, som mestadels används för att förstå nya ord i en text, är att använda en ordbok som förklarar orden på målspråket, vilket gör förklaringar på svenska till undersökningens tredje metod. Metoden har en koppling till det första av Nations fyra fundament (2005:2); inlärning via begripligt betydelsefullt språkintag, på så sätt att läxorden förklaras eller beskrivs på enkel svenska.

4. Metod och Material

I undersökningen jämförs tre olika sätt att träna in ord; via översättning till modersmålet, förklaring på svenska respektive att visas på bild. Analysen utgörs av fem faktorer; elev, elevgrupp, förklaringsmetod, ordklass och frekvens.

Materialet som analyseras består av nio veckors glosförhör från åtta elever som delvis undervisas i förberedelseklass i år 7–9. Läxorden och texterna där de ingår väljs av läraren. I materialet ingår även deltagarnas enkätsvar om upplevelsen av undersökningen och skolbakgrund.

4.1. Metod

Det som undersöks är hur det påverkar ordinlärningen om de svenska orden kopplas till modersmålet, tecknade bilder eller förklaringar på svenska. Detta sker genom att eleverna under nio veckor får femton ord i läxa varje vecka, vilka ges på måndagen och förhörs följande torsdag, med undantag för sista veckan som med anledning av att torsdagen var studiedag behövde ges på torsdagen och förhöras måndagen därpå.

Metoderna för att undersöka nyanlända elevers inlärning av ord växer till viss del fram under studiens genomförande. Avsikten är att studera effekten av olika metoder för ordinlärning via glosläxor under nio veckor. Glosorna ges via tre olika metoder

för att visa om någon metod leder till bättre eller sämre resultat, samt består av femton högfrekventa ord ur olika ordklasser för att minska risken att någon metod får fördelar eller nackdelar av någon av ordklasserna. Inspirerad av det Nation skriver om ordfrekvensstudier (2005:9-22) tillkommer idén att studera eventuella samband mellan elevernas resultat och antalet träffar orden får i Språkbankens korpusar, vilket sker efter de nio veckorna med glostester. För att kunna ta med elevernas upplevelse av ordinlärningen och belysa resultaten utifrån elevernas tidigare skolgång och vistelsetid i Sverige, får eleverna en digital enkät med tio frågor.

I avsikt att minska risken för att resultaten i för stor utsträckning påverkas av att läxorden någon vecka har fördelar av att kopplas till endera av de tre förklaringsmetoderna modersmål, bild och förklaring, väljs ord ur samma ordklasser varje vecka; fem substantiv (konkreta och abstrakta), fem verb samt fem adjektiv/adverb, vilket blir femton ord. För att läxorden och de tre olika förklaringsmetoderna skall ha likartade förutsättningar används två olika förklaringsmetoder varje vecka som ges till hälften av eleverna vardera. (Förutom undersökningens första vecka då samtliga elever hade inlärningsmetoden modersmål.)

När eleverna får glosläxorna har de lektioner på olika tider med elev 1 och 2 i en grupp, elev 3-6 i en annan grupp och elev 7 och 8 i ytterligare en grupp. Även när läxan förhörs har de lektioner i dessa grupper, som bildats beroende på elevernas olika årskurser och scheman och som innebär att de endast exponeras för läxorden kopplade till den förklaringsmetod genom vilken de lär in läxan under den aktuella veckan. Under lektionen när läxan ges får eleverna en stencil eller ett digitalt dokument med läxorden samt den korta text de är hämtade ur. I samband med detta är det genomgång av läxorden och gemensam högläsning av texten.

När läxorden lärs in via modersmålet översätter eleverna orden till modersmålet under lektionstid. Vid behov erbjuds hjälp för de ord där de uttrycker tveksamhet. Hjälp får de av sin studiehandedare som de träffar en gång per vecka utanför lektionstid för att få studiehandedning på sitt starkaste språk, eller av annan lärare med kunskaper i detta språk. Eleverna har tillsammans sex olika modersmål och arbetar enskilt och kan ta hjälp av digitala ordböcker samt översättningsprogram när de översätter orden till sina modersmål. De delar sedan sin översättning med läraren, som kopierar den under lektionen så att de får med sig läxan från lektionen. Läraren

klistrar därefter in orden översatta till varje elevs modersmål i respektive elevs läxförhör, så att läxorden förhörs via de ord eleven själv valt som översättning för de svenska orden. Översättningen innebär alltså att eleverna använder modersmålets ordförråd som stöd för att lägga till orden i sina svenska produktiva ordförråd.

När orden lärs in via förklaringar på svenska får eleverna en stencil eller digitalt dokument med orden och texten de är hämtade ur, men i det fallet är varje ord kortfattat förklarat på svenska, vanligtvis med en förenkling av ordets förklaring från den digitala webbordboken Lexin. Metoden innebär att eleven både använder det receptiva och det produktiva ordförrådet på så sätt att hen använder sitt receptiva ordförråd för att förstå förklaringen och det produktiva ordförrådet när hen skriver läxordet. Nedan visas en lista med orden som var läxa till 29/3 och deras förklaringar:

Läxa till måndag 29/3

en båt – kan människor åka i på sjöar och hav

ett åskväder – blixtar, muller (och ofta regn)

en ö – land med vatten runt om

en handduk – tyg att torka sig med

en stund – kort tid

rusar – springer mycket fort

närmar sig – kommer hit

vaknar – slutar sova

fäster – sätter något på ett ställe så det är kvar där

förklarar – beskriver något så du vet vad det är

orolig – är rädd, nervös, bekymrad

snart – inom kort tid

kvar – på samma ställe

äntligen – när det har blivit bra efter en (lång) tid

slut – finns inte, är färdig

När läxorden lärs in via bilder får eleverna även då en stencil eller digitalt dokument med orden och texten de är hämtade ur, med varje ord avbildat som en tecknad bild med ordet skrivet därunder. Eftersom eleven inte kan se ordets formaspekter via

bilden, använder eleven sin förståelse av vad bilden visar till att lägga till ordet i minnet för produktiv återgivning, vilket i den här studien innebär att skriva ordet.

Nedan visas en kopia på stencilen med läxorden via bilder till 29/3, samt texten under:

Läxa till måndag 29/3

en båt

ett åskväder

en ö

en handduk

en stund

rusar

närmar sig

vaknar

fläster

förklarar

orolig

snart

kvar

äntligen

slut

Efter en stund vaknar barnen. De är oroliga. Åskvädret har slutat. Snart börjar det mörkna. De vill inte vara kvar på ön mer. Då får Arvid en idé.
 -Vi fläster en handduk på en gren. Sedan kan vi vifta med den, förklarar han.
 -Vilken bra idé! säger farfar och Saga.
 Till slut viftar Arvid, Saga och farfar med var sin handduk så mycket de orkar.
 Äntligen syns det två lanternor från en motorbåt. Den närmar sig ön. Farfar och barnen rusar till stranden för att ta emot båten. De kan nu andas ut. Äventyret är slut.
 (ut Lärobok 7 av Maj J Örnstedt, Stockholm: Liber Förlag, 2019:48)

När läxan förhörs får varje elev en stencil där hen, beroende på förklaringsmetod under den aktuella veckan, antingen skriver de svenska läxorden under bilderna, bredvid förklaringarna eller efter de egna översättningarna till modersmålet. För samtliga metoder är läxorden i en annan ordning på läxförhören än de varit på stencilen de fått med hem för att träna på orden.

En avvikelse var att läxförhöret den 28/1 fick genomföras under en distanslektion eftersom grundskolorna i Göteborg stängts med anledning av den ökade smittspridningen av Covid-19. Varje elev fick då ett enskilt digitalt dokument med sina översättningar till modersmålet inklistrade, som publicerades via Google Classroom en stund efter lektionens början. De hade sedan femton minuter till sitt förfogande för att skriva in de svenska orden och att lämna in formuläret digitalt, vilket räckte för samtliga och även har räckt tidsmässigt under övriga läxförhör.

Att modersmålläxan både ges och förhörs på samma sätt, genom att eleverna själva översätter och skriver orden, i det första fallet via översättning från svenska till modersmålet och vid läxförhöret via översättning från modersmålet till svenska, kan vara förvirrande för eleverna i början och kan ha bidragit till att en av eleverna fick ett avvikande resultat vid första läxförhöret 28/1, vilket förtydligas i materialavsnittet.

Efter undersökningens genomförande har läxordens frekvens jämförts via sökningar i Språkbankens korpusar för sociala medier och skönlitteratur, där korpusar för sociala medier har valts i avsikt att spegla det muntliga svenska språk som eleverna möter, och korpusar för skönlitteratur har valts utifrån en önskan att spegla det svenska skriftspråk som eleverna kommer i kontakt med. Trots att läxorden valts utifrån lärarens bedömning att de är högre frekventa ord, finns det skillnader i frekvens dem emellan och syftet med att jämföra deras frekvens är att undersöka eventuella samband mellan frekvens och elevresultat.

För att få insikt i elevernas erfarenheter av ordinläringen och dess metoder, får de besvara en digital flervalenkät via Google Forms när undersökningen är genomförd. Enkäten består av åtta frågor om undersökningen, en fråga om hur länge eleven gått i svensk skola samt en fråga om skolbakgrund innan ankomsten till Sverige. Syftet är att besvara den tredje forskningsfrågan; "Hur upplever eleverna ordinläringen via de olika metoderna?"

Undersökningen är således en studie över tid, där elevers resultat samlas in, analyseras i förhållande till tre olika sätt att träna in ord och redovisas i tabeller. Orden och texterna där de ingår väljs av läraren. Analysen utgörs av fem faktorer; elev, elevgrupp, förklaringsmetod, ordklass och frekvens.

4.2. Material

Materialet består av åtta elevers läxförhör som sammanställs i tabeller och analyseras på grupp- och individnivå, samt av en digital enkät besvarad av deltagarna, som även den analyseras på grupp och individnivå.

Om undersökningen hade gällt inläring av ord på engelska, franska, tyska eller spanska i svensk grundskola, hade en lärobok för det aktuella språket kunnat användas som utgångsmaterial för läxorna. De flesta läroböcker för språkinläring på nybörjarnivå i grundskolan baseras på texter där orden som skall läras in plockats ut ur texten och listats i en separat gloslista översatta till svenska. Men trots att de flesta läroböcker för främmande språk är uppbyggda på det sättet, har jag inte funnit någon lärobok för ämnet svenska som andraspråk med texter och gloslistor som grund, vilket kan ha ett samband med att grundskolans läroplan för svenska som andraspråk inte är utformad för elever som är i början av sin inläring av svenska (se avsnitt 3.1).

För att eleverna i studien skall kunna se läxorden i ett sammanhang i en text, vilket ger ökad förståelse av ordens innebörd, har jag därför letat upp nio korta texter på svenska för denna studie, i förhoppningen att texterna skall ge det Nation (2005:2) beskriver som språkundervisningens första fundament; inläring via begripligt språk med meningsfullt innehåll. Därefter har jag ur varje text valt ut fem substantiv, fem verb och fem adjektiv/adverb som jag bedömt vara högfrekventa ord som är viktiga för eleverna att kunna. Dessa femton ord har sedan utgjort läxan där texten de tagits ur har ingått, i syfte att förenkla inläringen genom att visa orden i ett sammanhang.

Vid två tillfällen har prepositioner råkat komma med bland adjektiv/adverb; *bredvid* inför läxförhöret 28/1 och *utanför* inför 4/3. Även om det inte varit avsikten att ta med prepositioner, har detta inte bedömts påverka resultatet då dessa ord inte avviker poängmässigt från läxorden inom adjektiv/adverb vid dessa båda testtillfällen.

För verbens del har *går/gick* varit läxord två gånger trots att det är samma verb men olika tempus; presensformen *går* 28/1 och preteritumformen *gick* 25/2. Vid två tillfällen har reflexiva verb förekommit, *känner sig* 28/1 respektive *närmar sig* 29/3. Tre partikelverb har funnits bland läxorden; *tog av* och *följde med* 25/2, samt *steg upp* 4/3. Inte heller detta har bedömts påverka utfallet för testveckorna det gäller, eftersom dessa partikel- och reflexiva verb är vanligt förekommande.

Läxförhören, som utgör materialet som samlas in, skrivs när de är högst fyra elever i klassrummet och sitter utspridda så de inte kan se vad kamraterna skriver. När eleverna skrivit sina läxförhör sammanställs resultaten i tabeller och analyseras i förhållande till elev, elevgrupp, förklaringsmetod samt ordklass. Upplägget illustreras i tabell 3, som visar en sammanställning av läxförhöret 29/3. Ord som skrivits i enlighet med läxan har svart text, ord med avvikelser som bedömts vara inom ramen för vad som kan uppfattas som rätt ord har blå text, medan ord som avvikit för mycket från förlagan för att kunna godkännas står i rött med kursiv stil.

Tabell 3. Resultat på läxförhör 29/3, elev 1, 2, 7, 8 via förklaring, elev 3, 4, 5, 6 via bild.

<u>Läxa till 29/3 elev 1F</u>	<u>elev 2F</u>	<u>elev 7F</u>	<u>elev 8F</u>	<u>elev 3B</u>	<u>elev 4B</u>	<u>elev 5B</u>	<u>elev 6B</u>
en båt	en båt	-	en båt	- båt	- båt	en båt	en båt
ett åskväder	-	-	ett åskväder	-	-	ett åskväder	ett åskväder
en ö	en ö	en ö	en ö	- ö	en ö	en ö	en ö
en handduk	ett handuk	en -	<i>äntligen</i>	- handuk	-	en handduk	-
en stund	- stund	ett stund	en stund	<i>har inte tid</i>	<i>lång</i>	en stund	-
rusar	rusar	-	rusar	<i>snab kom</i>	<i>spring</i>	rusar	-
närmar sig	-	<i>kommer fram</i>	närmar sig	närmar sig	<i>plats</i>	närmar sig	-
waknar	waknar	waknar	waknar	waknar	<i>wakna</i>	waknar	<i>wakna</i>
fäster	<i>finns</i>	-	fäster	<i>håler kvar</i>	<i>skriva</i>	fäster	<i>skriv</i>
förklarar	förklara	-	föklarar	-	<i>varb</i>	förklarar	<i>verba</i>
orolig	orolig	-	orolig	orolig	<i>vad</i>	orolig	-
snart	-	<i>en stund</i>	snart	<i>snab</i>	snart	snart	-
kvar	-	kvar	-	<i>där de står</i>	<i>vins</i>	kvar	<i>glvår</i>
äntligen	äntligen	-	<i>kvar</i>	-	-	äntligen	-
slut	<i>slutar</i>	<i>klart</i>	slut	<i>klart</i>	slut	slut	slut
poäng:	9	4	12	6	5	15	4
							14

Om vi exempelvis tittar på ordet *äntligen* i tabell 3 ovan ser vi att elev 1, 4 och 6 skrivit ordet ortografiskt korrekt, samt att elev 2, 8, 3 och 5 inte skrivit något alls, medan elev 7 skrivit ett annat av läxorden; *kvar*, och inte skrivit något på dess plats. Att endast tre elever kunnat återge *äntligen* kan bero på dess abstrakta betydelse; även det abstrakta ordet *kvar* har fått låga elevresultat.

Om vi ser på ordet *förklarar* så har elev 4 skrivit ordet ortografiskt korrekt, medan elev 1 och 6 skrivit infinitivformen och elev 7 stavat lite fel. Dessa variationer har

bedömts vara inom ramen för att kunna uppfattas som rätt ord. Att elev 3 och 5 skrivit **varb* respektive **verba* i stället för *förklarar* väcker obesvarade frågor, framförallt då det inte funnits något verb på bildförlagan till läxordet utan bilden visar en streckgubbe som pekar på en whiteboardtavla där det står *glad, glatt, glada* (se bildläxan på sidan 13 ovan), i avsikt att påminna om något de fått förklarat under veckan. Eftersom bara två av fyra elever lärt sig ordet med hjälp av den bilden var den inte så lyckad. Även förklaringen på svenska, ”beskriver något så du vet vad det är”, kan ha varit mindre lämplig eftersom endast två av fyra elever skrivit en godkänd återgivning av läxordet via den förklaringen.

Ordet *ö* har skrivits ortografiskt korrekt av samtliga deltagare med endast utelämnad obestämd artikel hos elev 8, vilket markerats med ett streck. Troligtvis har det spelat in att *ö* är ett kort ord som är lätt att stava.

Under studien har samtliga elever kunnat delta i alla läxförhör, vilket gör att det finns åtta deltagartest från varje vecka. Däremot fick elev 5 alla femton ord rätt vid läxförhöret 28/1 (se bilaga 4), som gjordes på distans via dator, vilket avviker från elevens övriga resultat där testerna skrivits på plats i skolan och inte vid något tillfälle överskridit totalt fem ord rätt. Elevens testresultat 28/1 har inte visat sig påverka resultatet i stort på gruppnivå, men däremot påverkat den enskilde elevens resultat vid testtillfället och sammanlagt. I det följande har för tydlighetens skull resultatet för elev 5 tagits bort i resultaten inom parentes i tabell 4a (se 5.1) och tabell 5 (se 5.2).

Även för andra deltagare har resultaten varierat, men där har avvikelserna varit mindre och beräknats vara inom ramen för vad som kunnat bero på vardagliga omständigheter såsom mycket eller lite skolarbete, trötthet eller sjukdom vissa veckor. Det har därför inte funnits skäl att ta bort något ytterligare testresultat hos någon av deltagarna.

Efter de nio läxförhörens genomförande jämförs läxordens frekvens sinsemellan, via sökningar på Språkbankens korpusar för sociala medier och skönlitteratur, och listas i tabeller (se bilaga 6) i syfte att belysa eventuella samband mellan dessa högfrekventa ords träffar och antalet rätt de genererat via elevernas läxförhör.

När studien genomförts besvarar eleverna en digital enkät om sina upplevelser av undersökningen och tidigare skolgång samt antal år i svensk skola. Syftet är främst att

få svar på den tredje forskningsfrågan; ”Hur upplever eleverna ordinlärningen via de olika metoderna?”.

4.3. Etiska överväganden

Innan studien påbörjades inhämtades godkännande för att utföra undersökningen från skolans rektor. Elever och vårdnadshavare informerades och gavs tillfälle att ställa frågor om projektet med tolk närvarande, och fick i nära anslutning till samtalet en samtyckesblankett i två exemplar att skriva under ifall de önskade att eleven deltog. Samtliga elever i förberedelseklassen valde att delta.

För att garantera de deltagande eleverna anonymitet förekommer inte några andra personuppgifter i studien än hur länge de undervisats i svensk skola, om de haft skolgång tidigare samt deras nuvarande årskurs. Skolans namn eller plats anges inte, ej heller elevernas kön eller modersmål, i syfte att bevara de få deltagarnas anonymitet.

5. Resultat och diskussion

I resultat och diskussion analyseras studiens resultat för tre olika sätt att träna in ord: via översättning till modersmålet, förklaring på svenska respektive att visas på bild. De sammanställda testresultaten belyses ur flera vinklar: på grupp-, individ- och ordnivå, det sistnämnda avseende både ordklass och frekvens i korpusar, samt i jämförelse med enkätsvaren.

5.1. Sammanlagda resultat på läxförhör

När läxförhören har genomförts och samlats in har resultaten sammanställts i tabeller. I tabell 4a, 4b och 4c nedan har eleverna fått ett poäng per ord som skrivits så pass rätt att det är möjligt att förstå vilket ord som avses. Hänsyn har inte tagits till stavfel, såvida inte dessa lett till sammanblandning med ord av annan betydelse. För verb har inte tempusform beaktats, utan verben har godtagits oavsett tempusform. För adjektiv har även annan genus- eller numerusform än läxordets ansetts vara korrekt.

Eftersom varje läxförhör bestod av femton ord, fem per ordkategori, är högsta möjliga medianvärde och maximalt antal genomsnittspoäng för varje variabel 5, medan högsta möjliga summa för median- och genomsnittsvärdet är 15. Den högsta möjliga summan per ordkategori är 120 (8 deltagare x 5 ord x 3 test) vilket maximalt kan ge 360 sammanlagt.

Som framgår av tabell 4a, 4b och 4c nedan blev det sammanlagda antalet rätt ord flest för variabeln modersmål, vilket även stämmer när resultat för elev 5 räknats bort för testtillfället 28/1 med anledning av avvikande resultat vid det testet, vilket visas inom parenteser i tabell 4a.

När de sammanlagda resultaten nedan analyseras i förhållande till ordkategori, får adjektiv/adverb medianvärdet 4 när de lärts in via modersmål, vilket är högre än när de lärts in via bild eller förklaring som i båda fallen får medianvärdet 3. För verb är resultaten jämnare med högst medianvärde för förklaring, 3.5, samt 3 för modersmål och bild. För substantiv får samtliga förklaringsmetoder medianvärdet 4.

Tabell 4a. Sammanräkning av resultat på samtliga läxförhör via modersmål.

elev 1 - 8:	substantiv	verb	adjektiv/adverb	summa
summa:	88 (83)	75 (70)	84 (79)	247 (232)
median:	4 (4)	3 (3)	4 (4)	12 (12)
genomsnitt:	3.67 (3.61)	3.12 (3.04)	3.5 (3.43)	10.29 (10.09)

Då elev 5 hade avvikande resultat 28/1, visar siffrorna inom parentes resultaten utan elev 5 den 28/1.

Tabell 4b. Sammanräkning av resultat på samtliga läxförhör via bild.

elev 1- 8:	substantiv	verb	adjektiv/adverb	summa
summa:	81	67	65	213
median:	4	3	3	9.5
genomsnitt:	3.38	2.79	2.71	8.88

Tabell 4c. Sammanräkning av resultat på samtliga läxförhör via förklaring.

elev 1- 8:	substantiv	verb	adjektiv/adverb	summa
summa:	77	72	64	213
median:	4	3.5	3	10
genomsnitt:	3.21	3	2.67	8.88

Att orden väljs ur olika ordklasser är i syfte att minska risken att någon ordklass skall få fördelar av någon förklaringsmetod. Om exempelvis endast substantiv används, antas det kunna ge förklaringsmetoden bild fördelar eftersom substantiv är relativt lätta att avbilda.

Detta antagande visar sig delvis stämma, då substantiv får avsevärt högre resultat än verb respektive adjektiv/adverb via förklaringsmetoden bild. Däremot får substantiv marginellt lägre resultat via bild än via modersmål och något högre resultat än via förklaring. Att substantiv är den ordklass som genererar högst resultat oavsett förklaringsmetod på gruppnivå kan ha ett samband med att substantiv ofta är konkreta, vilket kan förenkla för deltagarna att infoga substantiv i det produktiva ordförrådet och att ordklassen därmed inte påverkas i lika hög grad av vilken metod som används.

Adjektiv/adverb är den ordkategori som visar störst skillnader i resultat mellan de olika förklaringsmetoderna, med högre resultat via modersmål än via bild respektive förklaring på gruppnivå. Eventuellt gör den beskrivande funktionen hos adjektiv/adverb deras betydelse diffus och problematisk att förklara på ett nytt språk och svår att visa på bild. Att de ändå är relativt enkla att översätta mellan olika språk, kan ha möjliggjort för deltagarna att överföra ord från dessa ordklasser till det svenska produktiva ordförrådet via modersmålets produktiva ordförråd.

Även verb är mindre konkreta än substantiv, men skillnader i betydelseomfång mellan olika språk kan ha bidragit till att modersmålet inte varit till lika stor hjälp när verb lärts in, utan verb får lägre resultat än substantiv och adjektiv/adverb får via modersmål på gruppnivå. Via förklaring får verb marginellt högre resultat än via modersmål och resultaten är något lägre via bild än via modersmål.

En möjlig hypotes är att substantiv kan läras in via modersmål, bild eller förklaring, med goda resultat oavsett variabel. Adjektiv/adverb kan ha fördelar av inläring via modersmål och/eller nackdelar av inläring via de andra metoderna, medan verb visar små skillnader i resultat mellan de olika variablerna.

5.2. Resultat på läxförhör på ord- och individnivå

Finns det fler faktorer än förklaringsmetoderna modersmål, bild och förklaring samt ordklasserna substantiv, verb och adjektiv/adverb som kan påverka elevernas resultat på ordtesterna? Kan även ordens frekvens spela roll för inläringen, eventuellt genom att eleverna möter orden mer eller mindre ofta?

Att söka på läxorden på Språkbankens 68 korpusar för sociala medier och 6 korpusar för skönlitteratur, ger en antydning om hur vanliga läxorden är i förhållande till varandra (se bilaga 6). Om de sex ord som fått flest respektive minst antal rätt på elevernas

ordtester listas och kopplas till antalet träffar de får via dessa korpusar, får vi följande tabell, med orden med flest antal rätt överst och orden med minst antal rätt underst:

Tabell 5. Läxorden med högst och lägst elevresultat, antalet träffar via Korp v9.

Läxord	antal rätt/metod	testdatum	Placering, antal träffar på Korp		Placering, antal träffar på Korp	
			Sociala medier (68 korpusar)		Skönlitteratur (6 korpusar)	
blyg	4M/4M=8	210128	116.	88 808	111.	671
ensam	4M/4M=8	210128	53.	1 137 835	35.	8 379
en potatis	4F/4B=8	210211	89.	289 080	112.	664
vatten	4B/4M=8	210225	47.	1 505 491	36.	7 882
tittade	4F/4B=8	210311	38.	2 093 061	26.	11 858
en ö	4F/4B=8	210329	99.	196 835	92.	1 671
rutig	1B/0F=1	210204	127.	15 337	126.	180
en utfärd	2F/0B=2	210311	133.	830	131.	46
ett humör	2F/0B=2	210311	90.	285 319	102.	992
sken	2F/0B=2	210311	113.	96 931	101.	1 071
lekte	2F/0B=2	210311	61.	920 518	89.	2 035
livlig	2F/0B=2	210311	121.	47 003	106.	803

Eftersom de var åtta deltagare i studien är åtta det maximala antalet poäng varje ord kan få vid läxförhör.

Ett avvikande elevresultat 28/1 har inte räknats bort, eftersom det inte påverkar resultatet att samtliga fått rätt för blyg, ensam.

Tre av läxorden med lägst elevresultat ovan finns bland de femton läxord som fått lägst antal träffar via sökning på Korp; *en utfärd*, *rutig* och *livlig*, men inget av orden med högst elevresultat ovan är bland de femton läxorden med högst antal träffar. Däremot finns två ord från testtillfället 28/1, då samtliga elever lärde in läxan via modersmål, med bland orden med högst elevresultat medan fem av orden med lägst elevresultat är från testtillfället 11/3, vilket är intressant för orden *lekte* och *humör* som inte är bland de minst frekventa läxorden i studien.

Om vi därför ser närmare på resultaten för läxförhöret 11/3, vilka visas i bilaga 4 och bilaga 5, framgår att elev 1, 2, 7 och 8 som lärde in läxan via förklaring hade ordinära resultat vid testtillfället. För de elever som lärde in läxan via bild har elev 3 ett resultat i paritet med sina övriga testresultat och elev 5 ett av sina två högsta resultat, medan elev 4 och 6 har sina lägsta resultat i studien.

Det jämförelsevis låga resultatet vid testtillfället 11/3 verkar således sammanfalla med att elev 4 och 6 fått lägre resultat än vid andra testtillfällen. Läxorden kan även ha varit svåra att avbilda och lett till missförstånd, vilket antyds genom några felskrivningar såsom *buss* i stället för *utfärd* och **råd* i stället för *humör* hos elev 3; **drum* i stället för *somnade* hos elev 4 samt *spelade* i stället för *lekte* för elev 6.

Läxorden råkade även vara något mindre vanliga 11/3 än övriga läxord, men det är oklart hur det påverkade resultatet. Vid en jämförelse med studiens övriga läxord

(tabell 6a nedan) framgår att substantiven den 11/3 får studiens i genomsnitt lägsta antal träffar på Språkbankens korpusar för sociala medier, samt att verben får studiens näst lägsta antal träffar, medan adjektiv/adverb hamnar på fjärde plats. Däremot får inte substantiv och verb lägre elevresultat än adjektiv/adverb vid det aktuella tillfället. Det låga testresultatet 11/3, som främst gäller elev 4 och 6, verkar därmed till viss del kunna bero på orden och deras frekvens, men även andra faktorer kan ha bidragit som exempelvis sjukdom eller mycket skolarbete under den aktuella veckan.

Tabell 6a. Medelvärde för träffar på Språkbankens korpusar för sociala medier:

Datum	substantiv	verb	adjektiv/adverb	samtliga ordklasser
210128	4 362 844.2	8 085 202.4	421 987.4	4 290 011.33
210204	2 701 167.6	2 329 636	3 193 511.4	2 741 438.33
210211	357 714.6	1 358 686.4	5 489 548.2	2 401 983.07
210225	720 839.2	6 064 245.2	2 232 565.4	3 005 883.27
210304	1 638 592	5 510 107.4	1 329 913.4	2 826 204.27
210311	228 232.8	999 229.2	2 522 239.2	1 249 900.4
210318	1 626 496.8	2 687 894.4	171 452.2	1 161 944.8
210325	1 134 169	8 376 519.6	6 253 243.8	5 254 644.13
210329	324 145.6	674 479.2	1 779 012.6	925 879.13
Sammanlagt	1 343 800.2	4 009 554.53	2 599 274.84	2 650 876.53

Om frekvens belyses ur motsatt perspektiv, inte utifrån antalet rätt deltagarna fått på ordtesterna utan med utgångspunkt från antalet träffar orden får på Språkbankens korpusar för sociala medier och skönlitteratur; vilka är de fem läxord som får minst respektive flest antal träffar och har det någon inverkan på elevernas antal rätt?

På allra sista plats, som ord 135 av läxorden, placerar sig *barfota* med 78 träffar via sociala medier och 0 träffar via skönlitteratur och ett elevresultat på totalt 3 rätt. Som ord 134 kommer *ett fiskben* med 469 träffar via sociala medier, 8 via skönlitteratur och ett elevresultat på 6 rätt. På placering 133 finns *en utfärd* med 830 träffar via sociala medier och 46 via skönlitteratur med placering 131, och ett elevresultat på 2 rätt. På plats 132 finns *åskväder* med 3930 träffar via sociala medier och 86 via skönlitteratur och placering 130, samt ett elevresultat på 4 poäng. Som läxord 131 placerar sig *en handstil* med 4642 träffar via sociala medier och 146 träffar och placering 128 via skönlitteratur, samt 4 rätt för elevgruppen.

Bland de ord som får flest antal träffar finner vi på första plats *går /gick* med 26 342 666 antal träffar via korpusarna för sociala medier och 79 778 träffar via skönlitteratur och ett elevresultat på 7 rätt för *går* och 6 rätt för *gick*. Som ord 3 kommer *lite* med 24 401 123 träffar på sociala medier och 18 495 träffar och ord 19

på skönlitteratur och med ett elevresultat på 7 rätt. Därefter, som ord 4, finns verbet *såg* med 21 753 589 träffar på sociala medier och 87 991 träffar och placering 3 via skönlitteratur samt ett elevresultat på 5 rätt. Som nummer 5 finns *tar* med 21 573 955 träffar via sociala medier och 57 608 via skönlitteratur och ett elevresultat på 5 rätt.

Som svar på om ordens frekvens påverkar elevernas resultat, verkar frekvensen ha en viss påverkan. Däremot får ord som inte är med i den övre hälften sett till antalet träffar via Korp, såsom *blyg*, *potatis* och *ö*, högst elevresultat på läxförhören, vilket kan bero på att de är mer frekventa för eleverna än studiens allra mest frekventa ord sett till antalet träffar på Korp. Rimligtvis kan även ortografin ha betydelse, då samtliga sex ord som alla elever kunnat återge, förutom de tre ovan nämnda även *vatten*, *tittade* och *ensam*, stavas ljudenligt och är enkla formmässigt.

5.3. Resultat och ordfrekvens på grupp nivå

Om medelvärdet för elevresultaten räknas ut för de femton läxord som får högst antal träffar i Språkbankens korpusar för sociala medier blir det 5.67, medan de femton läxorden med minst antal träffar i nämnda korpusar får ett medelvärde på 3.6, vilket är en skillnad på ungefär 2 rätt i genomsnitt.

Om läxorden delas in i tre delar i förhållande till antalet träffar på korpusarna för sociala medier, får de 45 läxorden med flest träffar ett medelvärde på 5.24, de 45 mittersta läxorden ett marginellt högre medelvärde på 5.27 medan de 45 läxorden med lägst antal träffar får ett medelvärde på 4.38. Även om förhållandet mellan antalet träffar och rätt på ordtesten inte följer en jämn uppåtgående kurva, syns en tendens till att frekvensen påverkar elevresultaten, framförallt för studiens minst frekventa läxord.

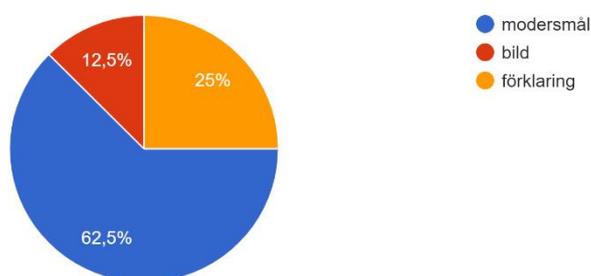
5.4. Enkäten

För att ta del av deltagarnas perspektiv och få svar på den tredje forskningsfrågan; "Hur upplever eleverna ordinläringen via de olika metoderna?", får eleverna en digital flervalsenkät via Google Forms med åtta frågor om undersökningen, en fråga om antal år de har gått i svensk skola samt en om tidigare skolgång, efter studien är genomförd.

På första enkätfrågan ”Vilka läxor var lättast?” (figur 1 nedan) svarade fem av deltagarna ordinläring via modersmål, en deltagare svarade bild och två förklaring. Mot bakgrund av att modersmål var den variabel som fick högst sammanlagda poäng, är det inte förvånande att metoden upplevdes som lättast av flest elever, medan bild och förklaring som genererade lägre resultat uppfattades som enklast av färre elever.

Figur 1. Enkätfråga 1.

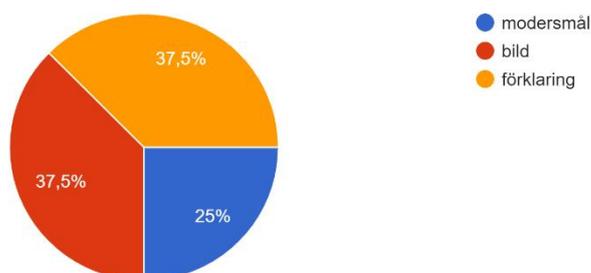
1. Vilka läxor var lättast?
8 svar

På den andra frågan ”Vilka läxor var svårast?” (figur 2 nedan) är perspektivet omvänt. Syftet är då att belysa om någon av metoderna inte varit till hjälp och eventuellt vållat problem. På den frågan svarade tre elever bild, tre förklaring och två modersmål. Svaren på denna fråga var alltså mer jämnt fördelade och speglar det relativt jämna resultat på ordtesterna som de olika variablerna fick.

Figur 2. Enkätfråga 2.

2. Vilka läxor var svårast?
8 svar

Om svaren på ovan beskrivna enkätfrågor belyses på individnivå tillsammans med enkätens nionde och tionde frågor, ”Hur länge har du gått i skola i Sverige?” och ”Gick du i skola innan du kom till Sverige”, samt elevernas resultat, är det möjligt att se deltagarnas metodpreferenser, resultat, skolbakgrund samt tid i svensk skola, vilket visas i tabell 7 nedan i syfte att belysa eventuella kopplingar mellan faktorerna.

I tabellen framgår att samtliga elever som valde modersmål som det lättaste alternativet för att träna in ordläxor har mellan tre och åtta års skolbakgrund i hemlandet. Båda eleverna som valde förklaring som det lättaste alternativet för ordläxorna har valt modersmål som det svåraste alternativet. En av dem saknar tidigare skolgång innan starten i svensk skola medan den andra har 6-7 års tidigare skolgång. Eleven som valde bild som det lättaste alternativet har valt förklaring som det svåraste alternativet, samt saknar skolbakgrund innan ankomsten till Sverige och har gått i skola i Sverige i ett år. Värt att notera är att ingen av eleverna utan tidigare skolbakgrund föredrar modersmål som förklaringsmetod, medan det syns en tendens till att elever med skolgång via modersmålet föredrar ordinläring via modersmålet.

Tabell 7. Deltagarnas val av metod, skolbakgrund, tid i svensk skola och resultat.

	lättast	svårast	tidigare	år i	Genomsnitt/samtliga test			
Elev:	metod:	metod:	skolgång:	svensk skola:	modersmål:	bild:	förklaring:	totalt:
1	förklaring	modersmål	6-7 år	1.5-2	11.7	8	10.3	10
2	modersmål	bild	8 år	1	7.6	11	8.3	9
3	modersmål	förklaring	4-5 år	2.5-3	6.3	5.3	2.3	4.7
4	modersmål	bild	6-7 år	1	13	10.7	14.7	12.8
5	bild	förklaring	nej	1	6 (1.5)*	4	0	3.3 (1.9)*
6	modersmål	bild	8 år	1.5-2	13.3	10.3	11	11.6
7	modersmål	förklaring	2-3 år	1.5-2	13.3	15	13.3	13.9
8	förklaring	modersmål	nej	4.5-5	11	7	11	9.7

**Pga. avvikande resultat har teststillfället 28/1 tagits bort i resultatens inom parentes för elev 5.*

Som framgår av tabellen får eleverna med lägst resultat i studien, elev 3 och 5, lägre resultat via förklaring än via de andra metoderna. Möjligtvis har de inte kommit så långt i sin utveckling av det svenska språket än att tillräckligt många av orden i förklaringarna av läxororden har ingått i deras receptiva ordförråd. De kan därför ha haft svårt att förstå förklaringarna som därmed inte har varit inom vad Nation kallar det första fundamentet (2005:2), inläring via begripligt språk med meningsfullt innehåll och därför inte har kunnat främja ordinläringen. För elev 5 syns tendenser till att inte heller modersmål stödjer inläringen av svenska ord i någon högre grad.

Tre av deltagarna, elev 3, 5 och 6, har högst resultat via den metod de upplever som lättast och lägst via den de upplever som svårast. Även elev 4 har lägst resultat via den metod hen beskriver som svårast, men inte högst resultat via den metod hen uppger som enklast. Elev 7 har höga resultat via alla tre metoderna men något högre via bild som hen inte valt som enklast, medan elev 8 har lika höga resultat både på metoden hen valt som enklast och svårast men lägre via bild. Elev 1 och 2 har däremot högst resultat via den metod de beskriver som svårast och elev 2 har dessutom lägst resultat via modersmål som hen upplever som lättast.

En möjlig orsak till att det inte alltid är samstämmighet mellan föredragen metod och resultat, skulle kunna vara att vissa deltagare kompenserar för de metoder de upplever som svårare, exempelvis genom att jobba mer med läxorden den vecka ordläxan ges och förhörs via en metod de upplever som svårare så att de därigenom lär in orden bättre och får högre resultat på läxförhöret. Tydligt är att den metod som upplevs som lättare inte alltid behöver vara den som är mest fördelaktig vid ordinläringen.

När deltagarna svarar med egna ord på enkätfråga fyra; ”Vad tyckte du om modersmålsläxorna?” framkommer att någon tycker det är jobbigt att själv behöva skriva ned översättningen, någon annan att det är bra för att de lär in ordet både på modersmålet och svenska, några att översättning gör det lättare att förstå ordet, medan flera upplever att översättningsmomentet är svårt för att det svenska ordet ibland saknas eller inte används så ofta på modersmålet.

Enligt Gellerstam (1989:13) finns det en ”självklar koppling mellan samhälle och ordförråd”. Det är därför inte förvånande om de elever i studien som kommer från länder med torrare klimat exempelvis upplever *gräsmatta* som mindre vanligt, samt ifall elever utan tidigare skolgång sällan mött ord om skolmiljö, såsom *bläddrar*, *handstil* och *klassrum*. För att eleverna skall få ett användbart ordförråd på svenska är det däremot viktigt att de även lär sig ord de inte använder ofta på modersmålet och, som någon av eleverna påpekar, är det bra att lära in nya ord på båda språken.

På enkätfråga tre; ”Vad tyckte du om bildläxorna?” tycker en deltagare att det är bra att de är utan förklarande text, fem att det är svårt att lära in ordet bilden avser framförallt om ordet är nytt, och två deltagare att det fungerar bra.

På enkätfråga fem; ”Vad tyckte du om förklaringsläxorna?” svarar två deltagare att de är lätta, tre att de är svårast exempelvis för att förklaringarna ibland är svårare än det avsedda ordet, en att det gör att hen lär sig mer svenska och en att det är positivt för att hen kan äta och göra läxor samtidigt (?) men dåligt för att förklaringen ibland leder associationerna till ett annat ord än det avsedda.

Genom enkätens sjätte fråga, ”Hur många timmar tränade du på orden varje vecka”, framkommer att hälften av deltagarna, elev 1, 2, 7 och 8, endast tränar 0-1 timme per vecka på ordläxorna. Via enkätens sjunde fråga ”Hur många dagar tränade du på orden varje vecka?” synliggörs att elev 1 inte tränar på läxan någon dag per vecka, elev 2 och 8 en dag medan elev 7 fördelar ordinläringen på tre dagar. Elev 3, 4, 5 och 6 tränar enligt egen utsaga på läxan 2-3 timmar per vecka vilket elev 3 och 5 fördelar på två dagar, elev 4 på tre dagar och elev 6 på fyra dagar. Om deras beräkningar stämmer, kan antalet träningstillfällen per vecka vara viktigare för resultatet än den sammanlagda tid som används på ordläxorna, eftersom de deltagare som studerar tre till fyra dagar men inte nödvändigtvis längre tid än de andra, (elev 4, 6, 7), når bäst resultat. Men det kan även ha betydelse att dessa tre deltagare har tidigare skolbakgrund och studier på respektive modersmål i hemlandet.

På enkätens åttonde fråga; ”Hade du ordläxor innan du kom till Sverige?”, svarar fem deltagare ja, elev 1, 3, 5, 6, 7; medan tre svarar nej, elev 2, 4, 8. De deltagare som har vana av ordläxor har i genomsnitt inte lagt mer tid på ordläxorna, men däremot i genomsnitt några fler dagar än dem som inte har tidigare erfarenhet av ordläxor.

6. Slutsatser och utblick

Avsikten med denna jämförande studie har varit att undersöka vilka förklaringsmetoder som är till störst hjälp för nyanlända elevers inläring av högfrekventa ord samt att utveckla metoder för att undersöka detta. Studien har rört sig inom vad Nation (2005:2) kallar språkundervisningens andra fundament, vilket innebär språkets struktur och i detta specifika fall det produktiva ordförrådet. Studien har pågått i nio veckor. Deltagarna har varit åtta elever i en förberedelseklass i år 7-9 som har fått femton svenska ord per vecka, fördelade på substantiv, verb och

adjektiv/adverb, att lära in växelvis via metoderna som jämförts; översättning till modersmålet, bilder respektive förklaringar på svenska.

Som svar på om modersmål, bild eller förklaring varit till störst hjälp för studiens deltagare, har modersmål som helhet bidragit till bäst resultat på glostesterna på gruppnivå, framförallt för adjektiv/adverb. På individnivå har det varierat mellan olika deltagare gällande vilken förklaringsmetod som varit mest respektive minst fördelaktig.

Enkätsvaren har visat att fem av studiens åtta deltagare har uppfattat ordinlärning via modersmål som enklast, samt att två föredragit förklaring och en bild. Metoderna som ansetts vara svårast har varit jämnt fördelade, två har valt modersmål medan bild och förklaring valts av tre deltagare vardera. Båda deltagarna som valt modersmål som svåraste metod har ansett förklaring vara lättast.

När frågor om ordinlärningsmetod kopplats till deltagarnas tidigare studier, har en tendens till att elever med skolbakgrund via modersmålet föredragit ordinlärning via modersmålet synts. Troligtvis har elever med skolbakgrund ett mer omfattande ordförråd på modersmålet, som därför i större utsträckning kan bidra till inläringen när nya svenska ord skall läggas till i det produktiva ordförrådet på svenska.

Tre av deltagarna har haft högst resultat via metoden de upplevt som lättast och lägst via metoden de upplevt som svårast, två av deltagarna har däremot fått högst resultat via metoden de valt som svårast, medan metoden inte verkat påverka testresultaten för tre av deltagarna. En möjlig tolkning skulle kunna vara att den metod som upplevs som lättast inte alltid är mest fördelaktig vid ordinläringen.

Vid sökning på Språkbankens korpusar för sociala medier och skönlitteratur har framkommit att de femton läxord som fått lägst antal träffar varit överrepresenterade bland orden som fått låga elevresultat på läxförhören, vilket tyder på att ordens frekvens spelat viss roll för resultaten och då främst för de minst frekventa orden.

Även om deltagarna varit för få för att studien skall kunna bidra till några generella slutsatser, har tendenser synts till att deltagare med tidigare skolgång via modersmålet föredragit ordinlärning via översättning till modersmålet samt att inläring via modersmålet haft vissa fördelar i stort för inläring av adjektiv/adverb.

Själva ordläxorna har i sig haft en märkbar positiv inverkan på hälften av deltagarnas ordinlärning, på så sätt att hemarbetet bidragit till att två deltagare motiverats att arbeta

med de nya orden under hela studien, ytterligare två deltagare av och till ägnat orden så pass mycket tid att de börjat använda läxorden, medan hälften kanske skulle behövt längre tid för att etablera vanan att arbeta med ordinlärning hemma.

Sammantaget är min bedömning att glosläxor där nyanlända högstadieelever använder sina modersmål för att lära in och få läxförhör på svenska ord kopplade till texter, är en metod som behöver utvecklas och användas i syfte att utöka elevernas produktiva ordförråd av högfrekventa ord. Men metoden bör även varieras eller kombineras med andra metoder som exempelvis bilder och förklaringar på svenska, då dessa inlärningssätt är till hjälp för några deltagare och ger variation i inlärningen.

Det vore värdefullt med en större studie om ordinlärning där eventuella samband mellan kunskapsnivån på modersmålet och svenska undersöktes i förhållande till inlärningsmetod, samt även i relation till hur ordinlärningen kan stödjas för elever utan tidigare skolbakgrund där modersmålet möjligtvis är till mindre hjälp, i syfte att hitta metoder som främjar nyanlända elevers inlärning av högfrekventa ord.

För egen del har undersökningens resultat och teoretiska bakgrund påverkat min undervisning i svenska som andraspråk på flera sätt. Dels har språkundervisningens övergripande struktur blivit tydligare genom de fyra fundamenten (Nation 2005:2-3), så även vikten av att nyanlända elever lär in högfrekventa ord. Eleverna i förberedelseklassen får nu ordläxor via modersmål och bild den första tiden, eftersom metoderna verkar ha varit till hjälp för flest elever i studien. När deras ordförråd utökats ges även ordläxor via förklaring, där ord som tidigare lärts in används för att förklara läxorden, i syfte att befästa tidigare tillägnad ordkunskap och förenkla förståelsen av nya ord, eftersom det via enkäten framkommit att förklaringsorden ibland varit svårare än läxorden samt att metoden bidragit till större språkinlärning.

Som helhet har denna undersökning varit en givande och lärorik resa som möjliggjorts med hjälp av deltagande elever och en engagerad handledare med intresse, kunskap och förmåga att se och visa vägen framåt. Varmt tack för detta!

7. Litteraturförteckning

- Axelsson, Monica [2004] 2013, "Flerspråkighet och lärande", Hyltenstam, Kenneth & Inger Lindberg (Red.), *Svenska som andraspråk – i forskning, undervisning och samhälle*. Lund: Studentlitteratur AB.
- Crow, John T. 1986, "Receptive vocabulary acquisition for reading comprehension", *Modern Language Journal*, **70**, s.242-250.
- Enström, Ingegerd [2010] 2020, *Ordens värld Svenska ord – struktur och inläring*. Lund: Studentlitteratur AB.
- Enström, Ingegerd 1978, *Ordförrådet i invandrarelevens fria skriftliga produktion*. Göteborg: Göteborgs Universitet.
- Gellerstam, Martin 1989, "Ordförrådet som samhällsspegel", Allén, Gellerstam & Malmgren (Red.), *Orden speglar samhället*. Stockholm: Allmänna Förlaget.
- Lexins digitala ordbok, <http://lexin.nada.kth.se/lexin/>
- Nation, I.S.P. [2001] 2005, *Learning Vocabulary in Another Language*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Palmer, Harold E. 1921, *The principles of language study*. London: George G. Harrap & Co.
- Skolverket 2011, *Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet 2011*. Stockholm, Fritzes.
- Skolverket 2018, *Rapport 470 – Svenska som andraspråk i praktiken En intervjustudie om hur skolor arbetar med svenska som andraspråk i årskurs 7-9*.
<https://www.skolverket.se/download/18.6bfaca41169863e6a65d393/1553967978798/pdf3956.pdf>
Hämtad 2021-04-23
- Språkbankens korpusar, Korp v9. <http://spraakbanken.gu.se/korp/>
- Tingbjörn, Gunnar 2004, "Svenska som andraspråk i ett utbildningspolitiskt perspektiv – en tillbakablick", Hyltenstam, Kenneth & Inger Lindberg (Red.), *Svenska som andraspråk – i forskning, undervisning och samhälle*. Lund: Studentlitteratur AB.
- West, Michael 1938, "The present position in vocabulary selection for foreign language teaching", *Modern Language Journal*, **21**, s.433-437.

8. Bilagor

8.1. Bilaga 1: Samtyckesblankett

Forskningsprojekt om att lära sig ord på svenska

Under våren 2021 skriver jag (Marie Hansson) en kandidatuppsats i svenska som andraspråk, vid Göteborgs Universitet, om att lära sig ord på svenska. Syftet är att undersöka om det är till störst hjälp att översätta ord till modersmålet, visa dem på bild eller förklara dem på svenska.

Därför undrar jag om du vill delta i en undersökning om att lära dig ord på svenska.

Undersökningen går till så här:

Den 25 januari – 1 april får du 15 svenska ord i läxa varje måndag. Du tränar på orden tills på torsdagen. Då får du ett skriftligt läxförhör på orden. Du får svara på en till två flervalsenkäter om vad du tyckt om läxan och om du använt de nya orden. Du får också svara på två frågor om skola: 1. När började du i svensk skola? 2. Gick du i skola innan?

Personuppgifter och uppgifter om skolan:

Undersökningen är anonym; du kallas "elev 1" (eller någon annan siffra). Uppgifter om dig är: om du går i år 7, 8 eller 9, hur många år du har gått i svensk skola och om du gått i skola innan. (Inte namn, modersmål eller andra uppgifter.)

Skolans namn eller plats anges inte för att alla personer i undersökningen skall vara anonyma.

Det är frivilligt att delta i undersökningen, men inte läxan, för det är viktigt att lära sig nya ord. (Om du inte vill delta i undersökningen får du samma läxa, men dina resultat är inte med.)

Samtycke till att delta i forskningsprojektet om att lära sig ord på svenska.

Jag har tagit del av och förstått informationen om studien på detta informationsblad.

Jag har kunnat ställa frågor och fått svar. Jag får behålla den skriftliga informationen.

Jag samtycker till att delta i studien som beskrivs på detta informationsblad.

Jag samtycker till att mina personuppgifter behandlas på det sätt som beskrivs ovan.

Elevens namn

Målsmans namn

namnförtydligande

namnförtydligande

8.2. Bilaga 2: Enkätens frågor

Frågor om ordläxorna

1. Vilka läxor var lättast?

modersmål
bild
förklaring

2. Vilka läxor var svårast?

modersmål
bild
förklaring

3. Vad tyckte du om bild-läxorna? Vad var bra? Vad var dåligt?

4. Vad tyckte du om modersmåls-läxorna? Vad var bra? Vad var dåligt?

5. Vad tyckte du om förklarings-läxorna? Vad var bra? Vad var dåligt?

6. Hur många timmar tränade du på orden varje vecka?

0 timmar
1 timme
2 timmar
3 timmar
4 timmar eller mer

7. Hur många dagar tränade du på orden varje vecka?

0 dagar
1 dag
2 dagar
3 dagar
4 dagar

8. Hade du ordläxor innan du kom till Sverige?

Ja
Nej

9. Hur länge har du gått i skola i Sverige?

ca 1 år
1.5 – 2 år
2.5 – 3 år
3.5 – 4 år
4.5 – 5 år

10. Gick du i skola innan du kom till Sverige?

Nej
Ja, 1 år.
Ja, 2 - 3 år.
Ja, 4 - 5 år.
Ja, 6 - 7 år.
Ja, 8 år.

8.3. Bilaga 3: Lista över de 135 läxorden med antal rätt per ord

21-01-28 (modersmål)

<u>substantiv:</u>	ett bord	(3/4=7)
	ett klassrum	(2/4=6)
	en plats	(4/3=7)
	en dag	(4/3=7)
	en fråga	(3/4=7)
<u>verb:</u>	går	(4/3=7)
	hälsar	(2/4=6)
	börjar	(4/3=7)
	vågar	(4/2=6)
	känner sig	(3/2=5)
<u>adj / adv:</u>	nervös	(2/3=5)
	blyg	(4/4=8)
	ensam	(4/4=8)
	genast	(1/2=3)
	bredvid	(2/4=6)

21-02-04 (bild / förklaring)

	en sten	(3B/1F=4)
	en kusin	(4B/3F=7)
	ett år	(4B/3F=7)
	en skjorta	(1B/2F=3)
	ett skägg	(4B/2F=6)
	träffar	(2B/1F=3)
	fikar	(2B/2F=4)
	äter	(2B/3F=5)
	skrattar	(3B/2F=5)
	gillar	(3B/3F=6)
	ibland	(3B/1F=4)
	ofta	(2B/1F=3)
	rutig	(1B/0F=1)
	lång	(3B/2F=5)
	kort	(3B/2F=5)

21-02-11 (förklaring / bild)

	en potatis	(4F/4B=8)
	en syster	(4F/3B=7)
	ett ljud	(3F/2B=5)
	ett ansikte	(4F/2B=6)
	ett fiskben	(4F/2B=6)
	steker	(2F/1B=3)
	hör	(4F/1B=5)
	springer	(4F/2B=6)
	hostar	(3F/2B=5)
	flyger	(4F/3B=7)
	stor	(4F/3B=7)
	konstig	(4F/1B=5)
	blå	(4F/3B=7)
	plötsligt	(4F/1B=5)
	ut	(1F/4B=5)

21-02-25 (bild / modersmål)

<u>substantiv:</u>	en sommarkväll	(3B/2M=5)
	en sjö	(4B/2M=6)
	ett hem	(1B/3M=4)
	vatten	(4B/4M=8)
	kläder	(4B/3M=7)
<u>verb:</u>	gick	(3B/3M=6)
	råkade	(2B/1M=3)
	ropade	(2B/2M=4)
	tog av	(3B/2M=5)
	följde med	(2B/2M=4)
<u>adj / adv:</u>	fin	(2B/3M=5)
	ner	(3B/2M=5)
	djupt	(2B/2M=4)
	nära	(3B/1M=4)
	varmt	(3B/4M=7)

21-03-04 (modersmål / förklaring)

	ett rum	(4M/2F=6)
	en tapet	(2M/2F=4)
	ett golv	(4M/2F=6)
	ett täcke	(3M/2F=5)
	en sak	(3M/2F=5)
	såg	(3M/2F=5)
	orkade	(3M/2F=5)
	drog	(3M/2F=5)
	slängde	(2M/2F=4)
	steg upp	(1M/2F=3)
	omkring	(3M/2F=5)
	utanför	(4M/1F=5)
	ful	(4M/2F=6)
	gammal	(4M/2F=6)
	tråkig	(3M/2F=5)

21-03-11 (förklaring / bild)

	en gräsmatta	(3F/1B=4)
	en himmel	(4F/2B=6)
	ett djur	(4F/3B=7)
	en utfärd	(2F/0B=2)
	ett humör	(2F/0B=2)
	sken	(2F/0B=2)
	sjöng	(3F/3B=6)
	lekte	(2F/0B=2)
	tittade	(4F/4B=8)
	somnade	(4F/0B=4)
	kallt	(3F/2B=5)
	länge	(3F/0B=3)
	glad	(3F/3B=6)
	livlig	(2F/0B=2)
	vanligt	(3F/0B=3)

21-03-18 (bild / modersmål)

<u>substantiv:</u>	en mugg	(3B/4M=5)
	ett öga	(4B/3M=7)
	en veranda	(2B/0M=2)
	en solstol	(3B/3M=6)
	en morgon	(3B/3M=6)
<u>verb:</u>	blödde	(3B/2M=5)
	matade	(4B/2M=6)
	drack	(4B/3M=7)
	stod	(2B/3M=5)
	satt	(4B/1M=5)
<u>adj / adv:</u>	mager	(2B/1M=3)
	eländig	(1B/2M=3)
	frisk	(3B/2M=5)
	barfota	(1B/2M=3)
	trasig	(3B/2M=5)

21-03-25 (modersmål / förklaring)

	en möbel	(3M/2F=5)
	en hög	(2M/1F=3)
	ett brev	(3M/2F=5)
	en handstil	(2M/2F=4)
	en tanke	(3M/2F=5)
	stannar	(2M/1F=3)
	bläddrar	(2M/1F=3)
	håller	(2M/2F=4)
	tar	(3M/2F=5)
	förstår	(2M/2F=4)
	trist	(3M/1F=4)
	lite	(4M/3F=7)
	snabb	(3M/2F=5)
	dålig	(3M/2F=5)
	feg	(2M/2F=4)

21-03-29 (förklaring / bild)

	en båt	(3F/4B=7)
	ett åskväder	(1F/3B=4)
	en ö	(4F/4B=8)
	en handduk	(2F/2B=4)
	en stund	(3F/2B=5)
	rusar	(2F/1B=3)
	närmar sig	(2F/2B=4)
	vaknar	(4F/3B=7)
	fäster	(1F/2B=3)
	förklarar	(2F/2B=4)
	orolig	(3F/2B=5)
	snart	(1F/3B=4)
	kvar	(1F/2B=3)
	äntligen	(1F/2B=3)
	slut	(1F/4B=5)

8.4. Bilaga 4: Tabeller över elevresultat per variabel

LÄXA VIA MODERSMÅL (1) 21-01-28

	<u>substantiv</u>	<u>verb</u>	<u>adjektiv/adverb</u>	<u>summa</u>
elev 1	5	5	5	15
elev 2	4	4	4	12
elev 7	3	5	2	10
elev 8	4	3	2	9
elev 3	3	2	3	8
elev 4	5	2	4	13
elev 5	5*	5*	5*	15*
elev 6	5	5	5	15
summa:	34	31	30	95
genomsnitt:	4.25	3.88	3.75	11.88
median:	4.5	4.5	4	11.5

*Resultatet avviker från elevens övriga resultat.

LÄXA VIA MODERSMÅL (2) 21-03-04

	<u>substantiv</u>	<u>verb</u>	<u>adjektiv/adverb</u>	<u>summa</u>
elev 1	4	4	5	13
elev 2	3	0	3	6
elev 7	5	5	5	15
elev 8	4	3	5	12
summa:	16	12	18	46
genomsnitt:	4	3	4.5	11.5
median:	4	4	4	12.5

LÄXA VIA MODERSMÅL (2) 21-02-25

elev 3	3	2	2	7
elev 4	5	5	5	15
elev 5	1	0	1	2
elev 6	5	3	4	12
summa:	14	10	12	36
genomsnitt:	4.5	2.5	3	9
median:	4	2.5	3	9.5

LÄXA VIA MODERSMÅL (3) 21-03-25

	<u>substantiv</u>	<u>verb</u>	<u>adjektiv/adverb</u>	<u>summa</u>
elev 1	3	2	2	7
elev 2	1	1	3	5
elev 7	5	5	5	15
elev 8	4	3	5	12
summa:	13	11	15	39
genomsnitt:	3.25	2.75	3.75	9.75
median:	3.5	2.5	4	9.5

LÄXA VIA MODERSMÅL (3) 21-03-18

elev 3	3	1	0	4
elev 4	4	4	5	13
elev 5	0	1	0	1
elev 6	4	5	4	13
summa:	11	11	9	31
genomsnitt:	2.75	2.75	2.25	7.75
median:	3.5	2.5	2	8.5

LÄXA VIA BILD (1) 21-02-04

	<u>substantiv</u>	<u>verb</u>	<u>adjektiv/adverb</u>	<u>summa</u>
elev 1	4	3	3	10
elev 2	3	4	4	11
elev 7	5	5	5	15
elev 8	4	0	0	4
summa:	16	12	12	40
genomsnitt:	4	3	3	10
median:	4	3.5	3.5	10.5

LÄXA VIA BILD (1) 21-02-11

elev 3	2	2	3	7
elev 4	5	3	3	11
elev 5	1	0	1	2
elev 6	5	4	5	14
summa:	13	9	12	34
genomsnitt:	3.25	2.25	3	8.5
median:	3.5	2.5	3	9

LÄXA VIA BILD (2) 21-02-25

	<u>substantiv</u>	<u>verb</u>	<u>adjektiv/adverb</u>	<u>summa</u>
elev 1	3	2	0	5
elev 2	4	1	5	10
elev 7	5	5	5	15
elev 8	4	4	3	11
summa:	16	12	13	41
genomsnitt:	4	3	3.25	10.25
median:	4	3	4	10.5

LÄXA VIA BILD (2) 21-03-11

elev 3	1	2	1	4
elev 4	2	2	2	6
elev 5	2	1	2	5
elev 6	1	2	0	3
summa:	6	7	5	18
genomsnitt:	1.5	1.75	1.25	4.5
median:	1.5	2	1.5	4.5

LÄXA VIA BILD (3) 21-03-18

	<u>substantiv</u>	<u>verb</u>	<u>adjektiv/adverb</u>	<u>summa</u>
elev 1	4	4	1	9
elev 2	4	5	3	12
elev 7	5	5	5	15
elev 8	2	3	1	6
summa:	15	17	10	42
genomsnitt:	3.75	4.25	2.5	10.5
median:	4	4.5	2	10.5

LÄXA VIA BILD (3) 21-03-29

elev 3	2	1	2	5
elev 4	5	5	5	15
elev 5	3	0	1	4
elev 6	5	4	5	14
summa:	15	10	13	38
genomsnitt:	3.75	2.5	3.25	9.5
median:	4	2.5	3.5	9.5

LÄXA VIA FÖRKLARING (1) 21-02-11

	<u>substantiv</u>	<u>verb</u>	<u>adjektiv/adverb</u>	<u>summa</u>
elev 1	5	5	5	15
elev 2	5	4	4	13
elev 7	5	4	4	13
<u>elev 8</u>	<u>4</u>	<u>4</u>	<u>4</u>	<u>12</u>
summa:	19	17	17	53
genomsnitt:	4.75	4.25	4.25	13.25
median:	5	4	4	13

LÄXA VIA FÖRKLARING (1) 21-02-04

elev 3	2	2	2	6
elev 4	5	5	4	14
elev 5	0	0	0	0
<u>elev 6</u>	<u>4</u>	<u>4</u>	<u>0</u>	<u>8</u>
summa:	11	11	6	28
genomsnitt:	2.75	2.75	1.5	7
median:	3	3	1	7

LÄXA VIA FÖRKLARING (2) 21-03-11

	<u>substantiv</u>	<u>verb</u>	<u>adjektiv/adverb</u>	<u>summa</u>
elev 1	2	3	2	7
elev 2	3	2	3	8
elev 7	5	5	5	15
<u>elev 8</u>	<u>5</u>	<u>5</u>	<u>5</u>	<u>15</u>
summa:	15	15	15	45
genomsnitt:	3.75	3.75	3.75	11.25
median:	4	4	4	11.5

LÄXA VIA FÖRKLARING (2) 21-03-04

elev 3	0	0	0	0
elev 4	5	5	5	15
elev 5	0	0	0	0
<u>elev 6</u>	<u>5</u>	<u>5</u>	<u>4</u>	<u>14</u>
summa:	10	10	9	29
genomsnitt:	2.5	2.5	2.25	7.25
median:	2.5	2.5	2	7

LÄXA VIA FÖRKLARING (3) 21-03-29

	<u>substantiv</u>	<u>verb</u>	<u>adjektiv/adverb</u>	<u>summa</u>
elev 1	4	3	2	9
elev 2	2	1	1	4
elev 7	4	5	3	12
<u>elev 8</u>	<u>3</u>	<u>2</u>	<u>1</u>	<u>6</u>
summa:	13	11	7	31
genomsnitt:	3.25	2.75	1.75	7.75
median:	3.5	2.5	1.5	7.5

LÄXA VIA FÖRKLARING (3) 21-03-25

elev 3	0	0	1	1
elev 4	5	5	5	15
elev 5	0	0	0	0
<u>elev 6</u>	<u>4</u>	<u>3</u>	<u>4</u>	<u>11</u>
summa:	9	8	10	27
genomsnitt:	2.25	2	2.5	6.75
median:	2	1.5	2.5	6

8.5. Bilaga 5: Tabeller över resultat per variabel och testdatum

21-01-28 via modersmål. Placering: 2b

elev 1, 2, 7, 8: substantiv verb adj./adv. summa				
summa:	16	17	13	46
median:	4	4.5	3	11
genomsnitt:	4	4.25	3.25	11.5

21-01-28 via modersmål. Placering:2

elev 3, 4, 5, 6: substantiv verb adj./adv. summa				
summa:	14*	10*	13*	37*
median:	4*	2*	3.5*	9.5*
genomsnitt:	3.5*	2.5*	3.25*	9.25*

21-02-04 via bild. Placering: 7

elev 1, 2, 7, 8: substantiv verb adj./adv. summa				
summa:	16	12	12	40
median:	4	3.5	3.5	10.5
genomsnitt:	4	3	3	10

21-02-04 via förklaring. Placering:7

elev 3, 4, 5, 6: substantiv verb adj./adv. summa				
summa:	11	11	6	28
median:	3	3	1	7
genomsnitt:	2.75	2.75	1.5	7

21-02-11 via förklaring. Placering: 1

elev 1, 2, 7, 8: substantiv verb adj./adv. summa				
summa:	19	17	17	53
median:	5	4	4	13
genomsnitt:	4.75	4.25	4.25	13.25

21-02-11 via bild. Placering:4

elev 3, 4, 5, 6: substantiv verb adj./adv. summa				
summa:	13	9	12	34
median:	3.5	2.5	3	11.5
genomsnitt:	3.25	2.25	3	11.88

21-02-25 via bild. Placering: 6

elev 1, 2, 7, 8: substantiv verb adj./adv. summa				
summa:	16	12	13	41
median:	4	3	4	10.5
genomsnitt:	4	3	3.25	10.25

21-02-25 via modersmål. Placering:3

elev 3, 4, 5, 6: substantiv verb adj./adv. summa				
summa:	14	10	12	36
median:	4	2.5	3	9.5
genomsnitt:	4.5	2.5	3	9

21-03-04 via modersmål. Placering: 2a

elev 1, 2, 7, 8: substantiv verb adj./adv. summa				
summa:	16	12	18	46
median:	4	4	4	12.5
genomsnitt:	4	3	4.5	11.5

21-03-04 via förklaring. Placering:6

elev 3, 4, 5, 6: substantiv verb adj./adv. summa				
summa:	10	10	9	29
median:	2.5	2.5	2	7
genomsnitt:	2.5	2.5	2.25	7.25

21-03-11 via förklaring. Placering: 4

elev 1, 2, 7, 8: substantiv verb adj./adv. summa				
summa:	15	15	15	45
median:	4	4	4	11.5
genomsnitt:	3.75	3.75	3.75	11.25

21-03-11 via bild. Placering:9

elev 3, 4, 5, 6: substantiv verb adj./adv. summa				
summa:	6	7	5	18
median:	1.5	2	1.5	4.5
genomsnitt:	1.5	1.75	1.25	4.5

21-03-18 via bild. Placering: 5

elev 1, 2, 7, 8: substantiv verb adj./adv. summa				
summa:	15	17	10	42
median:	4	4.5	2	10.5
genomsnitt:	3.75	4.25	2.25	10.5

21-03-18 via modersmål. Placering:5

elev 3, 4, 5, 6: substantiv verb adj./adv. summa				
summa:	11	11	9	31
median:	3.5	2.5	2	8.5
genomsnitt:	2.75	2.75	2.25	7.75

21-03-25 via modersmål. Placering: 8

elev 1, 2, 7, 8: substantiv verb adj./adv. summa				
summa:	13	11	15	39
median:	3.5	2.5	4	9.5
genomsnitt:	3.25	2.75	3.75	9.75

21-03-25 via förklaring. Placering:8

elev 3, 4, 5, 6: substantiv verb adj./adv. summa				
summa:	9	8	10	27
median:	2	1.5	2.5	6
genomsnitt:	2.25	2	2.5	6.75

21-03-29 via förklaring. Placering: 9

elev 1, 2, 7, 8: substantiv verb adj./adv. summa				
summa:	13	11	7	31
median:	3.5	2.5	1.5	7.5
genomsnitt:	3.25	2.75	1.75	7.75

21-03-29 via bild. Placering:1

elev 3, 4, 5, 6: substantiv verb adj./adv. summa				
summa:	15	10	13	38
median:	4	2.5	3.5	9.5
genomsnitt:	3.75	2.5	3.25	9.5

8.6. Bilaga 6: Läxordens frekvens, inbördes placering, datum, antal rätt

Läxord:	antal rätt/metod	testdatum	Placering, antal träffar på Korp	
			Sociala medier (68 korpusar)	Skönlitteratur (6 korpusar)
går	4M/3M=7	210128	1. 26 342 666	1. 79 778
gick	3B/3M=6	210225	1. 26 342 666	1. 79 778
lite	4M/3F=7	210325	3. 24 401 123	19. 18 945
såg	3M/2F=5	210304	4. 21 753 589	3. 87 991
tar	3M/2F=5	210325	5. 21 573 955	5. 57 608
en dag	4M/3M=7	210128	6. 15 424 162	10. 28 326
ut	1F/4B=5	210211	7. 14 209 909	4. 58 258
ett år	4B/3F=7	210204	8. 12 878 389	17. 21 620
stor	4F/3B=7	210211	9. 10 079 068	7. 35 624
börjar	4M/3M=7	210128	10. 9 501 657	13. 26 218
håller	2M/2F=4	210325	11. 8 019 275	12. 26 530
lång	3B/2F=5	210204	12. 7 127 018	8. 33 477
en sak	3M/2F=5	210304	13. 6 427 748	24. 13 639
länge	3F/0B=3	210311	14. 6 167 964	16. 23 168
satt	4B/1M=5	210318	15. 5 720 396	11. 27 895
äter	2B/3F=5	210204	16. 5 537 946	45. 6 293
stod	2B/3M=5	210318	17. 5 338 656	6. 36 840
förstår	2M/2F=4	210325	18. 5 209 426	21. 17 112
ner	3B/2M=5	210225	19. 5 113 137	15. 23 247
hör	4F/1B=5	210211	20. 5 020 942	9. 30 022
en fråga	3M/4M=7	210128	21. 4 313 719	20. 18 433
dålig	3 M/2F=5	210325	22. 4 230 251	64. 4 051
ofta	2B/1F=3	210204	23. 4 098 029	41. 7 195
fin	2B/3M=5	210225	24. 3 843 599	55. 5 424
vanligt	3F/0B=3	210311	25. 3 710 755	43. 6 358
gammal	4M/2F=6	210304	26. 3 584 132	14. 23 766
snart	1F/3B=4	210329	27. 3 414 442	28. 10 556
kvar	1F/2B=3	210329	28. 3 350 513	29. 10 154
ibland	3B/1F=4	210204	29. 3 182 829	37. 7 751
drog	3M/2F=5	210304	30. 3 110 783	22. 15 689
följde*	2B/2M=4	210225	31. 3 056 471	27. 11 388
känner sig	3M/2M=5	210128	32. 3 000 812	34. 8 841
gillar	3B/3F=6	210204	33. 2 880 122	91. 1 713
en hög	2M/1F=3	210325	34. 2 776 001	114. 551
träffar	2B/1F=3	210204	35. 2 477 603	38. 7 402
en tanke	3M/2F=5	210325	36. 2 428 043	31. 9 775
glad	3F/3B=6	210311	37. 2 100 378	49. 6 019
tittade	4F/4B=8	210311	38. 2 093 061	26. 11 858
konstig	4F/1B=5	210211	39. 1 990 661	87. 2 101
snabb	3M/2F=5	210325	40. 1 978 378	53. 5 776
en morgon	3B/3M=6	210318	41. 1 920 063	40. 7 243
orkade	3M/2F=5	210304	42. 1 889 797	84. 2 220
drack	4B/3M=7	210318	43. 1 737 455	56. 5 369
en plats	4M/3M=7	210128	44. 1 718 658	44. 6 298
vaknar	4F/3B=7	210329	45. 1 619 566	69. 3 730
kort	3B/2F=5	210204	46. 1 544 344	52. 5 824
vatten	4B/4M=8	210225	47. 1 505 491	36. 7 882
somnade	4F/0B=4	210311	48. 1 487 016	85. 2 214
kläder	4B/3M=7	210225	49. 1 427 193	67. 3 810
förklarar	2F/2B=4	210329	50. 1 285 280	60. 4 675
tråkig	3M/2F=3	210304	51. 1 265 332	104. 943
vågar	4M/2M=6	210128	52. 1 212 492	63. 4 143
ensam	4M/4M=8	210128	53. 1 137 835	35. 8 379
ett öga	4M/3M=7	210318	54. 1 125 071	18. 20 027
en stund	3F/2B=5	210329	55. 1 112 574	33. 9 326
orolig	3F/2B=5	210329	56. 1 062 732	82. 2 497
springer	4F/2B=6	210211	57. 1 050 997	51. 5 850

<u>Läxord:</u>	<u>antal rätt/metod</u>	<u>testdatum</u>	<u>Placering, antal träffar på Korp Sociala medier (68 korpusar)</u>		<u>Placering, antal träffar på Korp Skönlitteratur (6 korpusar)</u>	
ett rum	4M/2F=6	210304	58.	1 049 517	25.	13 365
stannar	2M/1F=3	210325	59.	1 024 341	32.	9 409
varmt	3B/4M=7	210225	60.	970 753	62.	4 269
lekte	2F/0B=2	210311	61.	920 518	89.	2 035
nära	3B/1M=4	210225	62.	848 093	46.	6 189
äntligen	1F/2B=3	210329	63.	815 884	73.	3 154
utanför	4M/1F=5	210304	64.	799 200	57.	5 145
slängde	2M/2F=4	210304	65.	750 927	88.	2 047
plötsligt	4F/1B=5	210211	66.	727 220	30.	9 992
råkade	2B/1M=3	210225	67.	694 476	79.	2 844
frisk	3B/2M=5	210318	68.	680 130	83.	2 270
skrattar	3B/2F=5	210204	69.	626 320	42.	7 118
ett djur	4F/3B=7	210311	70.	621 674	78.	2 937
ful	4M/2F=6	210304	71.	619 321	95.	1 425
en syster	4F/3B=7	210211	72.	617 861	70.	3 637
kallt	3F/2B=5	210311	73.	585 096	66.	3 952
ett hem	1B/3M=4	210225	74.	563 743	77.	2 938
trist	3M/1F=4	210325	75.	538 218	120.	448
ett ansikte	4F/2B=6	210211	76.	515 867	23.	14 614
ett golv	4M/2F=6	210304	77.	465 420	59.	4 805
blödde	3B/2M=5	210318	78.	442 067	121.	425
blå	4F/3B=7	210211	79.	440 883	68.	3 778
nervös	2M/3M=5	210128	80.	426 421	94.	1 428
sjöng	3F/3B=6	210311	81.	398 620	72.	3 385
djupt	2B/2M=4	210225	82.	387 245	47.	6 152
flyger	4F/3B=7	210211	83.	383 816	76.	3 206
omkring	3M/2F=5	210304	84.	381 582	48.	6 055
hälsar	2M/4M=6	210128	85.	368 385	75.	3 086
ett ljud	3F/2B=5	210211	86.	365 296	71.	3 416
ett bord	3M/4M=7	210128	87.	330 176	39.	7 248
ett brev	3M/2F=5	210325	88.	329 678	58.	5 097
en potatis	4F/4B=8	210211	89.	289 080	112.	664
ett humör	2F/0B=2	210311	90.	285 319	102.	992
slut	1F/4B=5	210329	91.	251 492	103.	967
bredvid	2M/4M=6	210128	92.	245 691	61.	4 397
en kusin	4B/3F=7	210204	93.	229 476	99.	1 138
en sten	3B/1F=4	210204	94.	217 953	74.	3 133
närmar sig	2F/2B=4	210329	95.	214 734	93.	1 609
en båt	3F/4B=7	210329	96.	212 412	80.	2 733
genast	1M/2M=3	210128	97.	211 182	54.	5 554
matade	4B/2M=6	210318	98.	200 898	124.	332
en ö	4F/4B=8	210329	99.	196 835	92.	1 671
en himmel	4F/2B=6	210311	100.	189 914	65.	3 993
steker	2F/1B=3	210211	101.	186 525	116.	524
fäster	1F/2B=3	210329	102.	159 868	97.	1 416
hostar	3F/2B=5	210211	103.	151 152	113.	589
ett täcke	3M/2F=5	210304	104.	147 309	109.	704
ropade	2B/2M=4	210225	105.	142 172	50.	6 003
en möbel	3M/2F=5	210325	106.	132 481	105.	882
trasig	3B/2M=5	210318	107.	126 579	108.	732
fikar	2B/2F=4	210204	108.	126 189	132.	43
en skjorta	1B/2F=3	210204	109.	119 916	98.	1 294
feg	2M/2F=4	210325	110.	118 249	124.	384
en tapet	2M/2F=4	210304	111.	102 966	123.	346
en sjö	4B/2M=6	210225	112.	97 984	81.	2 522
sken	2F/0B=2	210311	113.	96 931	101.	1 071
en handduk	2F/2B=4	210329	114.	94 972	118.	496

<u>Läxord:</u>	<u>antal rätt/metod</u>	<u>testdatum</u>	<u>Placering, antal träffar på Korp Sociala medier (68 korpusar)</u>		<u>Placering, antal träffar på Korp Skönlitteratur (6 korpusar)</u>	
rusar	2F/1B=3	210329	115.	92 948	86.	2 175
blyg	4M/4M=8	210128	116.	88 808	111.	676
tog av	3B/2M=5	210225	117.	85 441	100.	1 104
en mugg	3B/2M=5	210318	118.	65 052	125.	299
ett skägg	4B/2F=6	210204	119.	60 104	110.	683
bläddrar	2M/1F=3	210325	120.	55 601	107.	747
livlig	2F/0B=2	210311	121.	47 003	106.	803
steg upp	1M/2F=3	210304	122.	45 441	90.	1 969
en gräsmatta	3F/1B=4	210311	123.	43 427	119.	462
mager	2B/1M=3	210318	124.	30 008	96.	1 417
klassrum	2M/4M=6	210128	125.	27 506	127.	169
eländig	1B/2M=3	210318	126.	20 466	115.	541
rutig	1B/0F=1	210204	127.	15 337	126.	180
en solstol	3B/3M=6	210318	128.	11 885	133.	24
en veranda	2B/0M=2	210318	129.	10 413	117.	506
en sommarkväll	3B/2M=5	210225	130.	9 785	129.	98
en handstil	2M/2F=4	210325	131.	4 642	128.	146
ett åskväder	1F/3B=4	210329	132.	3 935	130.	86
en utfärd	2F/0B=2	210311	133.	830	131.	46
ett fiskben	4F/2B=6	210211	134.	469	134.	8
barfota	1B/2M=3	210318	135.	78	135.	0

8.7. Bilaga 7: Läsordens genomsnittsfrekvens i korpusar per läxtillfälle

Tabell 6a. Medelvärde för läsordens träffar på Språkbankens korpusar för sociala medier:

Datum	substantiv	verb	adjektiv/adverb	samtliga ordklasser
210128	4 362 844.2	8 085 202.4	421 987.4	4 290 011.33
210204	2 701 167.6	2 329 636	3 193 511.4	2 741 438.33
210211	357 714.6	1 358 686.4	5 489 548.2	2 401 983.07
210225	720 839.2	6 064 245.2	2 232 565.4	3 005 883.27
210304	1 638 592	5 510 107.4	1 329 913.4	2 826 204.27
210311	228 232.8	999 229.2	2 522 239.2	1 249 900.4
210318	1 626 496.8	2 687 894.4	171 452.2	1 161 944.8
210325	1 134 169	8 376 519.6	6 253 243.8	5 254 644.13
210329	324 145.6	674 479.2	1 779 012.6	925 879.13
Totalt				
medelv.	1 343 800.2	4 009 554.53	2 599 274.84	2 650 876.53

Tabell 6b. Medelvärde för läsordens träffar på Språkbankens korpusar för skönlitteratur:

Datum	substantiv	verb	adjektiv/adverb	samtliga ordklasser
210128	12 094.8	24 413.2	4 086.8	13 531.6
210204	5 573.6	4 513.8	10 885.4	6 990.83
210211	4 467.8	7 896.4	21 950.6	11 438.27
210225	3 450	20 223.4	9 056.2	10 909.87
210304	6 571.8	21 983.2	7 466.8	12 007.27
210311	1 686	4 112.6	8 060	4 619.53
210318	5 619.8	14 172.2	986.6	6 926.2
210325	3 290.2	22 281.2	5 920.8	10 497.4
210329	2 862.4	2 721	5 465.6	3 683
Totalt				
medelv.	5068.49	11 568.56	8 208.76	8 281.93